

Badanie Flash Eurobarometr 525

Monitorowanie poziomu umiejętności finansowych w UE

Raport

Prace w terenie:

Marzec-kwiecień 2023 r.

Publikacja:

Lipiec 2023 r.

Badanie na wniosek Komisji Europejskiej, Dyrekcji Generalnej ds. Stabilności Finansowej, Usług Finansowych i Unii Rynków Kapitałowych, koordynowane przez Dyrekcję Generalną ds. Komunikacji

Niniejszy dokument nie przedstawia punktu widzenia Komisji Europejskiej.
Zawarte w nim interpretacje i opinie są wyłącznie interpretacjami autorów.

Badanie Flash Eurobarometr 525 – Ipsos European Public Affairs

Dokument przygotowany przez Pierre Dieumegard dla [Europe-Democracy-Esperanto](#)

Celem tego „tymczasowego” dokumentu jest umożliwienie większej liczbie osób w Unii Europejskiej zapoznania się z dokumentami sporządzonymi przez Unię Europejską (i finansowanymi z ich podatków). **Bez tłumaczeń, ludzie są wykluczeni z debaty.**

Ten dokument „Eurobarometr” był [tylko w języku angielskim](#) w pliku pdf. Z tego wstępnego pliku wykonaliśmy plik odt, przygotowany przez oprogramowanie Libre Office, do tłumaczenia maszynowego na inne języki. Wyniki są obecnie [dostępne we wszystkich językach urzędowych](#).

Pożądane jest, aby administracja UE przejęła tłumaczenie ważnych dokumentów. „Ważne dokumenty” to nie tylko przepisy ustawowe i wykonawcze, ale także ważne informacje potrzebne do wspólnego podejmowania świadomych decyzji.

Aby wspólnie omówić naszą wspólną przyszłość i umożliwić wiarygodne tłumaczenia, międzynarodowy język esperanto byłby bardzo przydatny ze względu na jego prostotę, regularność i dokładność.

Skontaktuj się z nami:

[Kontakt \(europokune.eu\)](mailto:europokune.eu)

<https://e-d-e.org/-Kontakti-EDE>

Badanie Flash Eurobarometr 525

Monitorowanie poziomu umiejętności finansowych w UE

Badanie Flash Eurobarometr 525

Monitorowanie poziomu umiejętności finansowych w UE

Raport

Marzec-kwiecień 2023 r.

Badanie przeprowadzone przez Ipsos European Public Affairs na wniosek Komisji Europejskiej,
Dyrekcja Generalna ds. Stabilności Finansowej, Usług Finansowych i Unii Rynków Kapitałowych
Badanie koordynowane przez Komisję Europejską, Dyrekcję Generalną ds. Komunikacji
(Dział DG COMM „Monitorowanie mediów i Eurobarometr”)

Badanie Flash Eurobarometr 525

Monitorowanie poziomu umiejętności finansowych w UE

Tytuł projektu

Badanie Flash Eurobarometr 525 Monitorowanie poziomu umiejętności finansowych w UE –
marzec-kwiecień 2023 r.

Raport

Wersja językowa EN

Numer katalogowy EV-03-23-340-EN-N

ISBN 978-92-68-05106-1

doi:10.2874/956514

© Unia Europejska, 2023 r.

<https://europa.eu/eurobarometer>

Spis treści

Wprowadzenie.....	7
Najważniejsze ustalenia.....	9
Wiedza finansowa.....	9
Zachowanie finansowe.....	9
Ogólny wynikw zakresie alfabetyzacji finansowej.....	10
Cyfrowe usługi finansowe.....	10
Odporność finansowa i włączenie społeczne.....	10
Udziałporad dotyczących inwestycji otrzymanych od banku, ubezpieczyciela lub doradcy finansowego.....	11
Sekcja 1. Pomiar poziomu umiejętności finansowych.....	12
1.1. Samoocena wiedzy finansowej.....	12
1.2. Wiedza finansowa.....	15
1.3. Zachowania finansowe.....	20
1.4. Ogólny wynik w zakresie alfabetyzacji finansowej.....	24
Sekcja 2. Cyfrowe umiejętności finansowe.....	26
Sekcja 3. Odporność finansowa i włączenie społeczne.....	28
3.1. Własność produktów finansowych.....	28
3.2. Sprawianie, że końce się spotykają.....	34
3.3. Plany emerytalne.....	36
Sekcja 4. Doradztwo inwestycyjne otrzymane od banku, ubezpieczyciela lub doradcy finansowego.....	38
Specyfikacjetechniczne.....	40
Kwestionariusz.....	42
Załącznik dodanych.....	46
Komentarze.....	65
Dziwna korelacja między tymi dwoma punktami wiedzy i zachowania.....	65
Niektóre pytania były prawdopodobnie mylone dla wielu osób.....	65
Różnice w porównaniu z innymi badaniami Eurobarometru.....	66

Badanie Flash Eurobarometr 525

Monitorowanie poziomu umiejętności finansowych w UE

Wprowadzenie

UE dąży do tego, by obywatele w całej Europie posiadali wiedzę, umiejętności i postawy, których potrzebują do podejmowania dobrych decyzji finansowych.

Każdego dnia tysiące obywateli UE decyduje, gdzie otworzyć rachunek bankowy, który kredyt hipoteczny wybrać, gdzie zainwestować swoje pieniądze i jak zaoszczędzić na emeryturze. Umiejętności finansowe pomagają ludziom podejmować takie decyzje, ponieważ pomagają im lepiej zarządzać swoimi pieniędzmi, inwestować na rynkach kapitałowych w sposób odpowiadający ich potrzebom i planować na przyszłość. Pomaga również chronić osoby fizyczne przed nadmiernym zadłużeniem, nadmiernym podejmowaniem ryzyka, oszustwami lub cyberzagrożeniami.¹

Umiejętności finansowe definiuje się jako połączenie świadomości, wiedzy, umiejętności, postaw i zachowań niezbędnych do podejmowania rozsądnych decyzji finansowych i ostatecznie osiągnięcia indywidualnego dobrobytu finansowego.

Badanie Flash Eurobarometr obejmuje następujące aspekty:

Wiedza finansowa obywateli UE (samooceny poziom i wyniki w oparciu o pięć pytań testujących wiedzę finansową)

Poziom zachowań „doświadczonych finansowo” (takich jak śledzenie wydatków i dążenie do osiągnięcia celów finansowych)

Poziom wiedzy finansowej obywateli UE, łączący ich wiedzę finansową z wynikami zachowań finansowych (i w jakim stopniu umiejętności finansowe różnią się w zależności od grup społeczno-demograficznych)

Czy obywatele UE czują się komfortowo korzystając z cyfrowych usług finansowych, takich jak bankowość internetowa lub płatności mobilne

Własność różnych produktów finansowych, takich jak ubezpieczenia na życie, prywatne produkty emerytalne lub emerytalne oraz produkty inwestycyjne.

Jak długo obywatele UE będą mogli nadal pokrywać swoje koszty utrzymania, bez pożyczania pieniędzy lub przeprowadzki, w przypadku utraty głównego źródła dochodu

Zaufanie do planów emerytalnych i możliwość wygodnego życia poprzez emeryturę

Opinia obywateli UE na temat tego, czy doradztwo inwestycyjne leży przede wszystkim w ich najlepszym interesie.

W imieniu Komisji Europejskiej, Dyrekcji Generalnej ds. Stabilności Finansowej, Usług Finansowych i Unii Rynków Kapitałowych, Ipsos European Public Affairs przeprowadził wywiady z reprezentatywną próbą obywateli w wieku 18 lat i starszych w każdym z 27 państw członkowskich Unii Europejskiej. W okresie od 29 marca do 5 kwietnia 2023 r. przeprowadzono 26139 wywiadów online (wywiady internetowe wspomagane komputerowo). Dane z badań są ważone do znanych proporcji populacji. Średnia dla UE-27 jest ważona w zależności od liczby 18 osób w każdym państwie członkowskim UE. W załączniku do niniejszego sprawozdania załączono notę techniczną dotyczącą metod stosowanych do przeprowadzenia badania.

Uwagi:

1 Źródło: https://finance.ec.europa.eu/consumer-finance-and-payments/financial-literacy_en

- 1) Wyniki badań podlegają tolerancjom pobierania próbek, co oznacza, że nie wszystkie widoczne różnice między grupami mogą być statystycznie istotne. W związku z tym w tekście podkreślono jedynie istotne statystycznie różnice (na poziomie 5 %), tj. tam, gdzie można mieć rozsądną pewność, że nie wystąpiły one przez przypadek.
- 2) Procenty mogą nie sumować się do 100 %, ponieważ są zaokrąglane do najbliższego procentu. Ze względu na zaokrąglenie może się również zdarzyć, że procenty dla oddzielnych opcji odpowiedzi pokazanych na wykresach nie są dokładnie sumowane do sum pokazanych na wykresach i tabelach lub wymienionych w tekście. Odsetek odpowiedzi przekroczy 100 %, jeśli pytanie pozwoli respondentom wybrać wiele odpowiedzi.
- 3) W niniejszym sprawozdaniu państwa są określane przez ich oficjalny skrót. Skróty użyte w niniejszym sprawozdaniu odpowiadają:

BAŃDŹ	Belgia	LT	Litwa
BG	Bułgaria	LU	Luksemburg
CZ	Czechy	HU	Węgry
DK	Dania	MT	Malta
DE	Niemcy	NL	Niderlandy
EE	Estonia	PRZY	Austria
IE	Irlandia	PL	Polska
EL	Grecja	PT	Portugalia
ES	Hiszpania	RO	Rumunia
FR	Francja	SI	Słowenia
HR	Chorwacja	SK	Słowacja
IT	Włochy	FI	Finlandia
CY	Rep. z Cypru*	SE	Szwecja
LV	Łotwa		

* Cypr jako całość jest jednym z 27 państw członkowskich UE. Jednakże „dorobek wspólnotowy” został zawieszony w części kraju, która nie jest kontrolowana przez rząd Republiki Cypryjskiej. Ze względów praktycznych do kategorii „CY” zalicza się wyłącznie wywiady przeprowadzone w części kraju kontrolowanej przez rząd Republiki Cypryjskiej.

Najważniejsze ustalenia

Wiedza finansowa

Nieco ponad jeden na dwóch respondentów w całej UE (52 %) ocenia swoją ogólną wiedzę na temat kwestii finansowych jako średnią w porównaniu z innymi osobami dorosłymi w ich kraju. Jedna czwarta odpowiada, że ich wiedza finansowa jest „bardzo wysoka”, a 5 % – że jest „bardzo wysoka” w porównaniu z innymi osobami dorosłymi; natomiast 12 % opisuje swoją wiedzę jako „bardzo niską”, a 4 % jako „bardzo niską”.

W odpowiedzi na pięć pytań dotyczących wiedzy finansowej 66 % respondentów rozumie, że inwestycja o wyższej stopie zwrotu jest bardziej ryzykowna, 65 % udzieli prawidłowej odpowiedzi na pytanie, jak działa inflacja, 56 % rozumie wartość dywersyfikacji inwestycji, 45 % odpowiada poprawnie na pytanie o odsetki składane; jednak tylko 20 % rozumie związek między stopami procentowymi a cenami obligacji.

Wynik wiedzy finansowej jest obliczany jako liczba prawidłowych odpowiedzi na pięć pytań dotyczących wiedzy finansowej. Średnio w całej UE 26 % respondentów ma wysoki wynik w zakresie wiedzy finansowej (cztery lub pięć prawidłowych odpowiedzi), 50 % ma średni wynik (dwie lub trzy poprawne odpowiedzi) i 24 % niski wynik (brak lub jedna poprawna odpowiedź). Około czterech na dziesięciu respondentów w Holandii (43 %), Danii (40 %), Finlandii (40 %) i Estonii (39 %) ma wysoki wynik w zakresie wiedzy finansowej. Natomiast odsetek z niskim wynikiem jest najwyższy na Cyprze (30 %), Rumunii (30 %), Grecji (29 %) i Portugalii (28 %).

Zachowanie finansowe

Około dziewięciu na dziesięciu respondentów w całej UE zgadza się, że zanim coś kupią, zastanawiają się, czy mogą sobie na to pozwolić (51 % „całkowicie się zgadza” i 41 % „coś zgadza się” z tym stwierdzeniem). Podobny odsetek respondentów zgadza się, że śledzi i monitoruje swoje wydatki (49 % „całkowicie się zgadza” i 43 % „coś się zgadza”). Około siedmiu na dziesięciu respondentów zgadza się, że wyznacza długoterminowe cele finansowe i dąży do ich osiągnięcia (21 % „całkowicie się zgadza” i 50 % „coś się zgadza”).

Ocena zachowań finansowych jest obliczana jako liczba „doświadczonych finansowo” zachowań związanych z wyborem produktów, śledzeniem wydatków i dążeniem do osiągnięcia celów finansowych. Średnio w całej UE 65 % respondentów ma wysoki wynik w zakresie zachowań finansowych (zgadza się ze wszystkimi oświadczeniami), 28 % ma średni wynik (zgadza się z dwoma oświadczeniami) i 8 % niski wynik (zgadza się z maksymalnie jednym oświadczeniem). Odsetek z wysokim wynikiem w zakresie zachowań finansowych wynosi 60 % – lub więcej – we wszystkich państwach członkowskich, z wyjątkiem Finlandii (36 %), Łotwy (52 %) i Estonii (54 %). Natomiast w Rumunii 82 % respondentów ma wysoki wynik.

Ogólny wynik w zakresie alfabetyzacji finansowej

Ogólny wynik umiejętności finansowych łączy wiedzę finansową i zachowania finansowe, nadając obu aspektom taką samą wagę. Obliczony wynik waha się między 0 a 10. Średnio w całej UE 18 % respondentów ma wysoki wynik za ogólny poziom umiejętności finansowych (wynik 9 lub 10), 64 % ma średni wynik (wynik > 5 i < 9), a 18 % – niski (wynik ≤ 5). Na szczeblu krajowym odsetek z wysokim wynikiem waha się od 11 % w Portugalii i na Łotwie do 27 % w Danii, Słowenii i Szwecji oraz 28 % w Niderlandach. WE wszystkich państwach członkowskich ponad 10 % respondentów ma niski wynik w zakresie ogólnej wiedzy finansowej, przy czym najwyższy odsetek odnotowano w Finlandii (27 %), na Łotwie (24 %), w Belgii (22 %) i w Hiszpanii (22 %).

Cyfrowe usługi finansowe

Okolo trzech czwartych respondentów w całej UE uważa, że korzystanie z cyfrowych usług finansowych, takich jak bankowość internetowa lub płatności mobilne, jest komfortowe; 36 % odpowiedziało, że jest „bardzo wygodne”, a 41 % – „coś wygodnego”. Liczba ta wynosi ponad 60 % we wszystkich państwach członkowskich i jest najwyższa w Finlandii (95 %).

Odporność finansowa i włączenie społeczne

W całej UE 46 % respondentów odpowiedziało, że posiada (lub w ciągu ostatnich dwóch lat) ubezpieczenia inne niż ubezpieczenia na życie, takie jak ubezpieczenie gospodarstwa domowego lub ubezpieczenie komunikacyjne; 31 % twierdzi, że posiada (lub w ciągu ostatnich dwóch lat) ubezpieczenie na życie. Okolo jedna czwarta respondentów (24 %) odpowiada tak samo na temat produktu inwestycyjnego (fundusze, akcje lub obligacje) i 22 % na temat prywatnej emerytury lub produktu emerytalnego. Jeden na pięciu respondentów odpowiedział, że (lub w ciągu ostatnich dwóch lat miał) kredyt hipoteczny lub kredyt mieszkaniowy, a 14 % odpowiada tak samo w przypadku kredytu konsumenckiego. W końcu, 6 % odpowiedziało, że mają kryptowaluty (lub mają je w ciągu ostatnich dwóch lat).

Na pytanie, jak długo będą w stanie pokryć swoje koszty utrzymania, bez pożyczania pieniędzy lub przeprowadzki, w przypadku utraty głównego źródła dochodu, jedna trzecia respondentów (33 %) odpowiada, że będzie to sześć miesięcy lub więcej, a następnie 18 %, którzy twierdzą, że byłoby to co najmniej trzy miesiące (ale nie sześć miesięcy). W Chorwacji (20 %), na Cyprze (20 %), Polsce (20 %), na Węgrzech (21 %), Portugalii (21 %), Bułgarii (23 %), Grecji (24 %), Finlandii (25 %), Rumunii (25 %) i na Łotwie (26 %).

Większość respondentów w całej UE czuje się „niepewna” (32 %) lub „w ogóle nie jest pewna” (22 %), że będą mieli wystarczająco dużo pieniędzy, aby wygodnie żyć przez całe lata emerytalne. Proporcja poczucia „bardzo” lub „pewnego zaufania” waha się od niskiego 20 % w Polsce do wysokiego 62 % w Holandii.

Udział porad dotyczących inwestycji otrzymanych od banku, ubezpieczyciela lub doradcy finansowego.

Mniej niż czterech na dziesięciu respondentów w całej UE czuje się „bardzo pewni” (6 %) lub „pewnie pewni” (32 %), że doradztwo inwestycyjne, które otrzymują od swojego banku/ubezpieczyciela/doradcy finansowego, leży przede wszystkim w ich najlepszym interesie. Odsetek osób, które czują się pewnie, że doradztwo inwestycyjne leży przede wszystkim w ich najlepszym interesie, waha się od około jednego na pięciu respondentów na Cyprze (19 %) i w Grecji (20 %) do sześciu na dziesięciu respondentów w Finlandii (60 %).

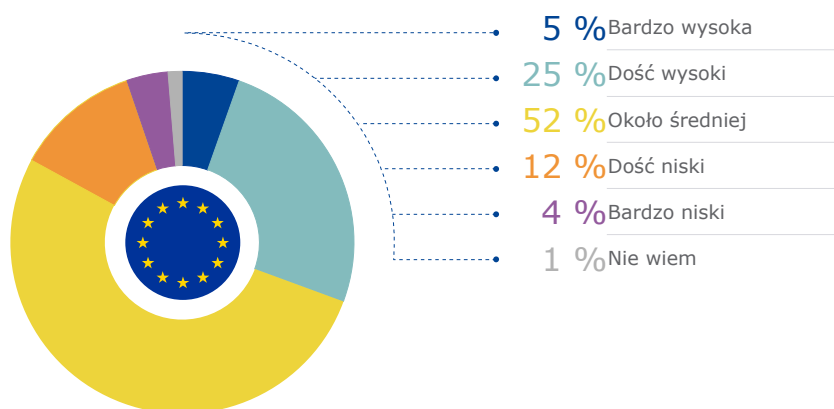
Sekcja 1. Pomiar poziomu umiejętności finansowych

Pierwsza część niniejszego sprawozdania koncentruje się na pomiarze poziomu umiejętności finansowych w UE przeprowadzonym przez Flash Eurobarometr. Pierwsza sekcja dotyczy samooceny poziomu wiedzy finansowej respondentów (w stosunku do innych osób dorosłych w ich kraju), natomiast w drugiej sekcji przedstawiono wynik wiedzy finansowej, oparty na teście z pięcioma pytaniami dotyczącymi wiedzy finansowej (np. testowanie ich zrozumienia inflacji i odsetek składanych). W trzeciej części przedstawiono wyniki trzech pytań mierzących zachowania „doświadczone finansowo”. W ostatniej sekcji przedstawiono środek zbiorczy dotyczący wiedzy finansowej i zachowań finansowych oraz porównano ogólny poziom umiejętności finansowych we wszystkich państwach członkowskich UE.

1.1. Samoocena wiedzy finansowej

Nieco ponad jeden na dwóch respondentów w całej UE (52 %) ocenia swoją ogólną wiedzę na temat kwestii finansowych jako średnią w porównaniu z innymi osobami dorosłymi w ich kraju. Jedna czwarta odpowiada, że ich wiedza finansowa jest „bardzo wysoka”, a 5 % – że jest „bardzo wysoka” w porównaniu z innymi osobami dorosłymi; natomiast 12 % opisuje swoją wiedzę jako „bardzo niską”, a 4 % jako „bardzo niską”.

P1 Jak oceniłbyś swoją ogólną wiedzę na temat kwestii finansowych w porównaniu z innymi osobami dorosłymi w [COUNTRY]? (% UE-27)

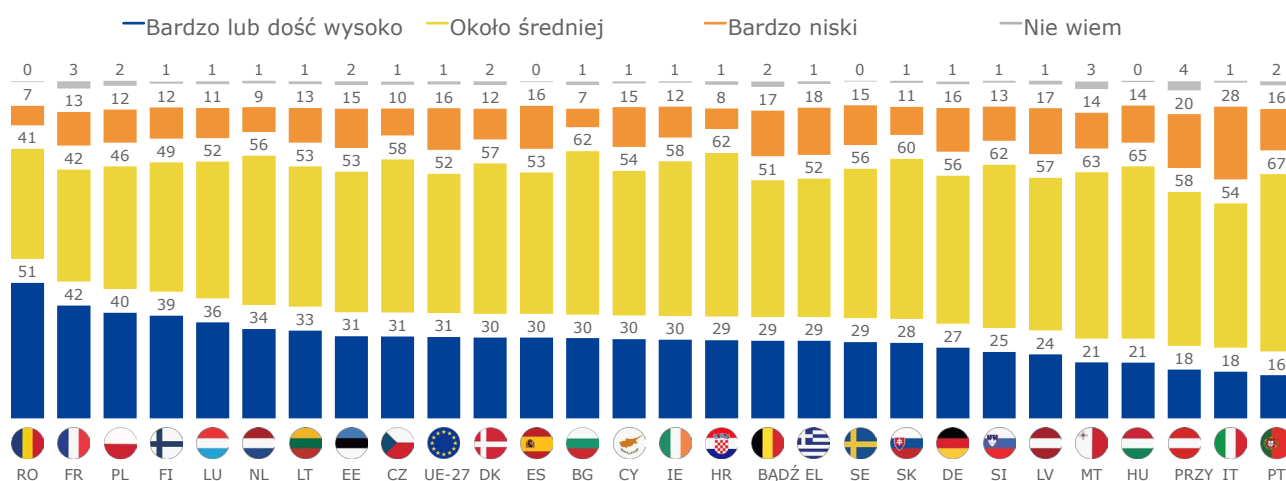

Podstawa: Wszyscy respondenci (n=26139)

Analiza przeprowadzona przez państwa członkowskie pokazuje, że 51 % respondentów w Rumunii opisuje swoją ogólną wiedzę na temat kwestii finansowych jako „bardzo wysoką” lub „bardzo wysoką” w porównaniu z innymi osobami dorosłymi w ich kraju. Za Rumunią plasuje się Francja (42 %), Polska (40 %) i Finlandia (39 %), gdzie około czterech na dziesięciu respondentów opisuje swoją wiedzę finansową jako „bardzo wysoką” lub „bardzo wysoką” w porównaniu z innymi osobami dorosłymi.

W krajach znajdujących się w dolnej części rankingu kraju mniej niż jeden na pięciu respondentów ocenia swoją wiedzę finansową jako „bardzo wysoką” lub „bardzo wysoką”: Portugalia (16 %), Włochy (18 %) i Austria (18 %). WE Włoszech 28 % respondentów odpowiedziało, że ich wiedza na temat kwestii finansowych jest „bardzo niska” lub „bardzo niska” w porównaniu z innymi osobami dorosłymi w kraju. W pozostałych krajach odsetek ten waha się od 7 % (w Rumunii i Bułgarii) do 20 % (w Austrii).

P1 Jak ocenilibyś swoją ogólną wiedzę na temat kwestii finansowych w porównaniu z innymi osobami dorosłymi w [COUNTRY]? (% według kraju)

Podstawa: Wszyscy respondenci (n=26139)

Następujące grupy społeczno-demograficzne częściej opisują swoją ogólną wiedzę na temat kwestii finansowych w porównaniu z innymi osobami dorosłymi w ich kraju jako „bardzo wysokie” lub „bardzo wysokie”:

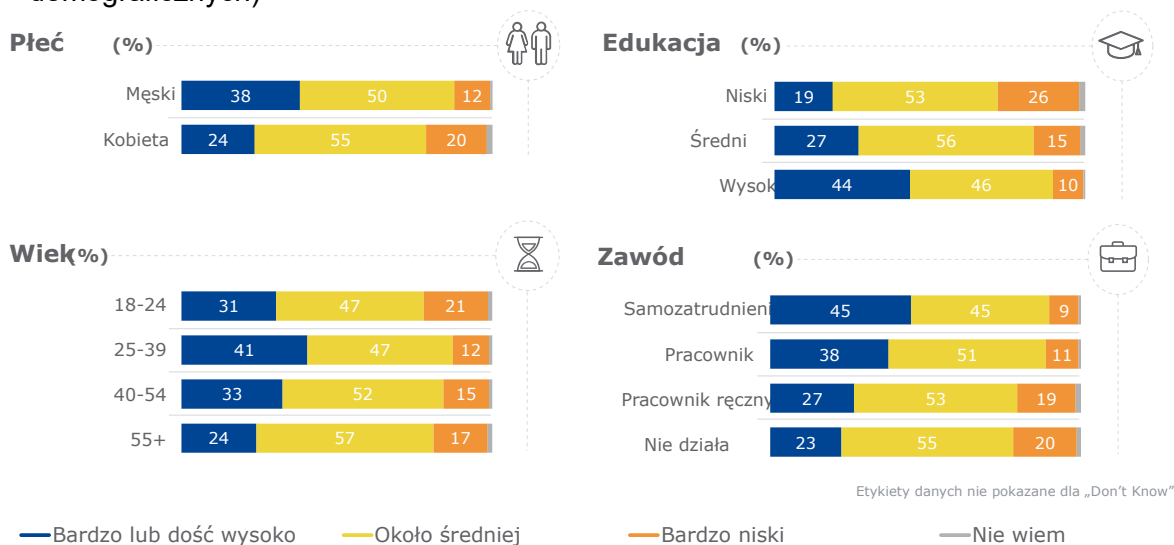
Mężczyźni (38 % w porównaniu z 24 % kobiet)

Respondenci w wieku 25–39 lat (41 % w porównaniu z 31 % osób w wieku 18–24 lat, 33 % osób w wieku 40–54 lat i 24 % osób w wieku 55 lat i starszych)

Respondenci o wysokim poziomie wykształcenia (44 % w porównaniu z 27 % osób o średnim poziomie wykształcenia i 19 % osób o niskim poziomie wykształcenia)

Respondenci samozatrudnieni (45 %), a następnie pracownicy (38 %), w porównaniu z 27 % pracowników fizycznych i 23 % osób niepracujących.

P1 Jak oceniłbyś swoją ogólną wiedzę na temat kwestii finansowych w porównaniu z innymi osobami dorosłymi w [COUNTRY]? (% według społeczno-demograficznych)

Podstawa: Wszyscy respondenci (n=26139)

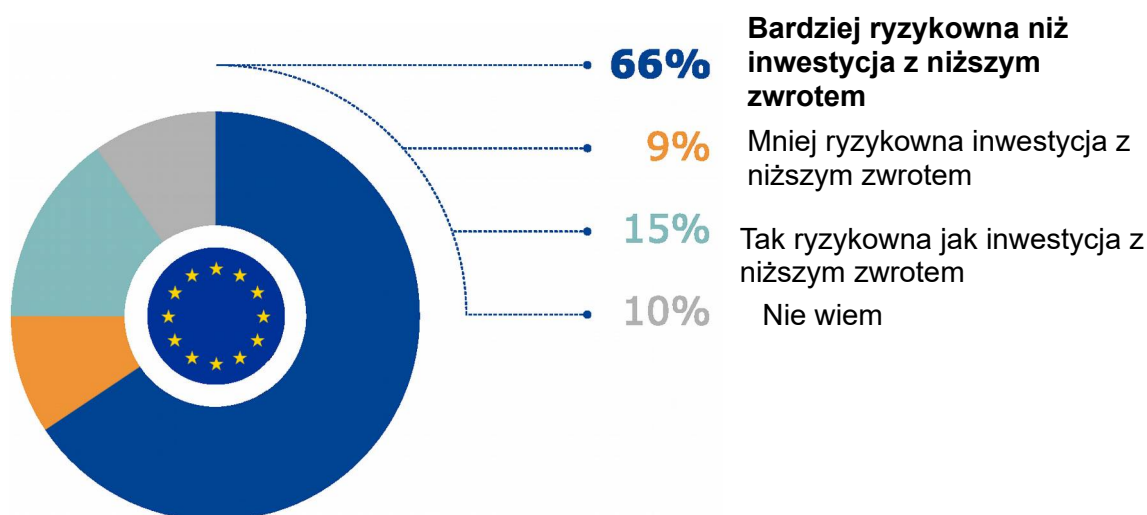
1.2. Wiedza finansowa

W odpowiedzi na pięć pytań dotyczących wiedzy finansowej 66 % respondentów rozumie, że inwestycja o wyższej stopie zwrotu jest bardziej ryzykowna, 65 % udziela prawidłowej odpowiedzi na pytanie, jak działa inflacja, 56 % rozumie wartość dywersyfikacji inwestycji, 45 % odpowiada poprawnie na pytanie o odsetki składane; jednak tylko 20 % rozumie związek między stopami procentowymi a cenami obligacji.

Q Odpowiedzi na zestaw pięciu pytań dotyczących wiedzy finansowej (% UE-27)

Zrozumienie, że inwestycja o wyższym zysku jest bardziej ryzykowna

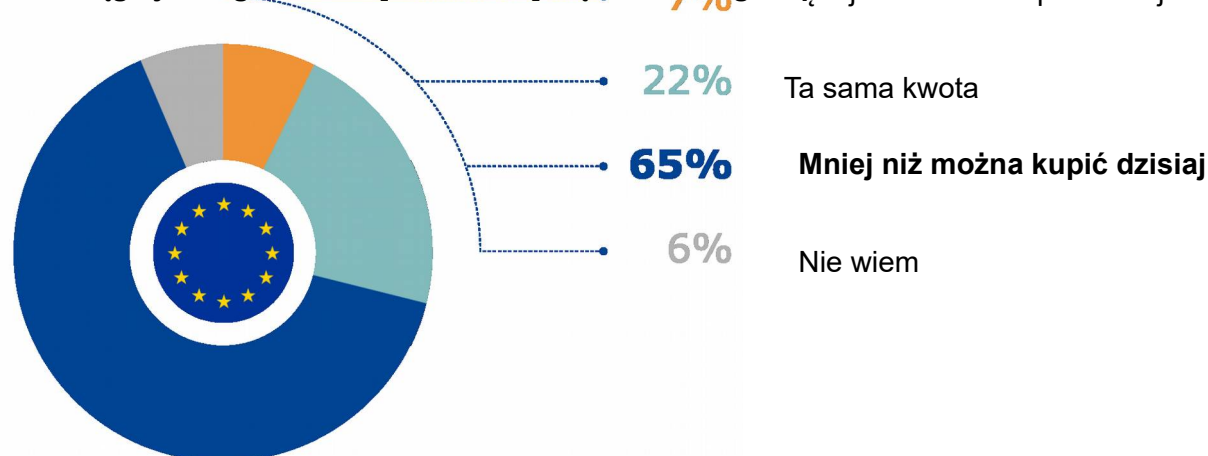
(Q5) Które z poniższych jest prawdziwe? **Inwestycja o wyższej stopie zwrotu prawdopodobnie będzie:**

Zrozumienie, jak działa inflacja

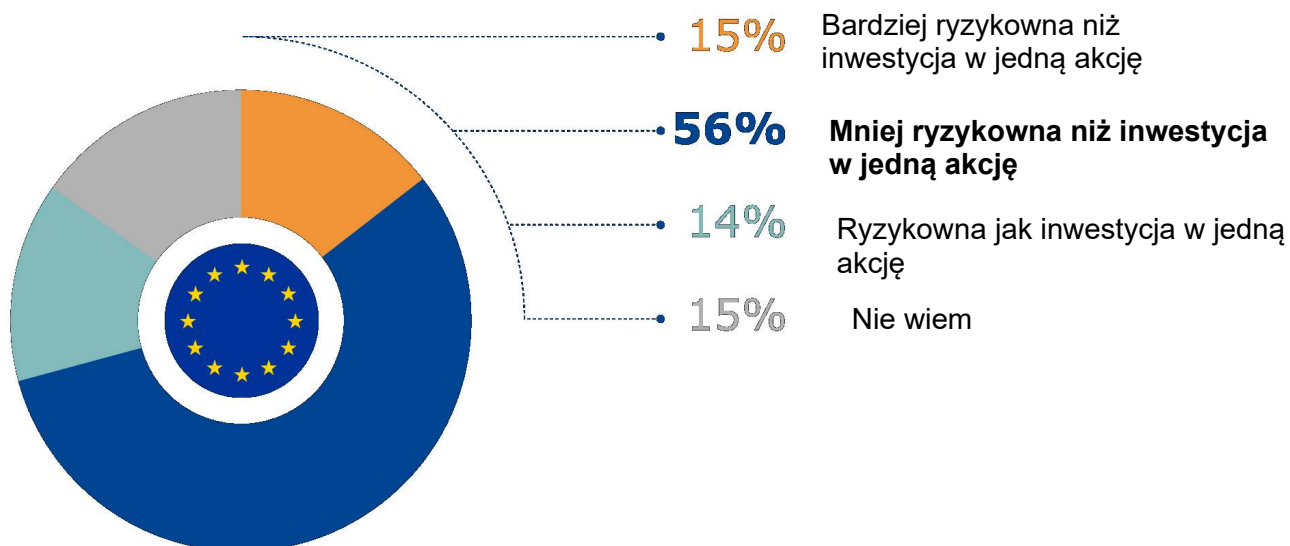
(Q3) Teraz wyobraźmy sobie następującą sytuację. Otrzymasz prezent w wysokości [1 000 EUR] w ciągu jednego roku, a w ciągu tego roku inflacja utrzyma się na poziomie 2 %.

W ciągu jednego roku, z [1 000 EUR], będziesz mógł kupić:

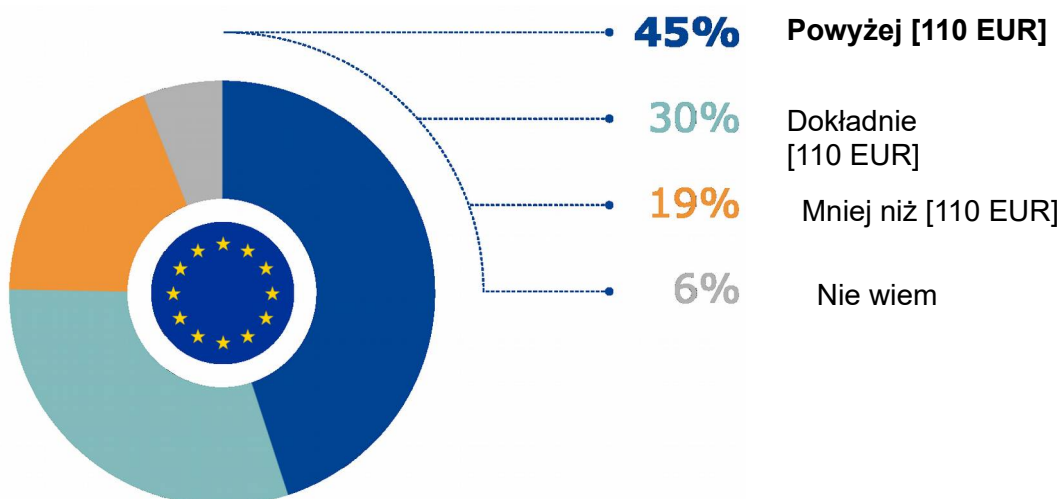
Zrozumienie wartości dywersyfikacji w inwestowaniu

(Q6) Inwestycją w szeroki zakres „akcji spółki” będzie prawdopodobnie:

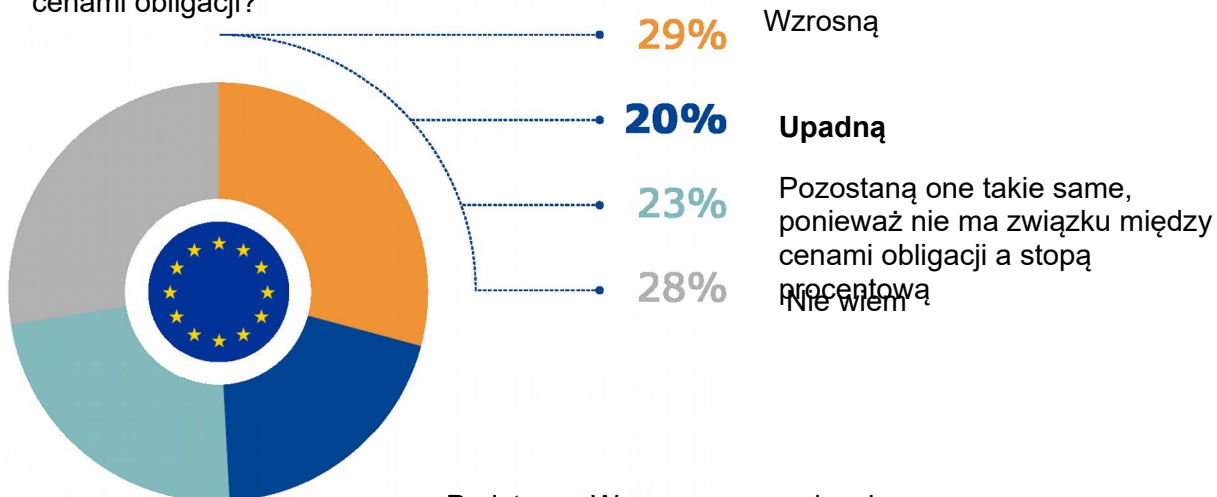
Zrozumienie prostych i złożonych odsetek

(Q2) Wyobraź sobie, że ktoś umieszcza [100 EUR] na konto oszczędnościowe z gwarantowaną stopą procentową w wysokości 2 % rocznie. Nie dokonują żadnych dalszych płatności na to konto i nie wypłacają żadnych pieniędzy. **Ile będzie na rachunku pod koniec pięciu lat, po dokonaniu płatności odsetek?**

Zrozumienie związku między stopami procentowymi a cenami obligacji

(Q4) Jeśli stopy procentowe wzrosną, co zwykle stanie się z cenami obligacji?

Podstawa: Wszyscy respondenci (n=26 139)

Wynik wiedzy finansowej

Wynik wiedzy finansowej jest obliczany jako liczba prawidłowych odpowiedzi na pięć pytań dotyczących wiedzy finansowej (od Q2 do Q6). Mieści się w przedziale od 0 do 5. W odniesieniu do sprawozdawczości tworzone są trzy kategorie: (1) Wysoki wynik (cztery lub pięć poprawnych odpowiedzi), (2) średni wynik (dwie lub trzy poprawne odpowiedzi) oraz (3) niski wynik (nie lub jedna poprawna odpowiedź).

Średnio w całej UE 26 % respondentów ma wysoki wynik w zakresie wiedzy finansowej, 50 % ma średni wynik, a 24 % niski wynik.

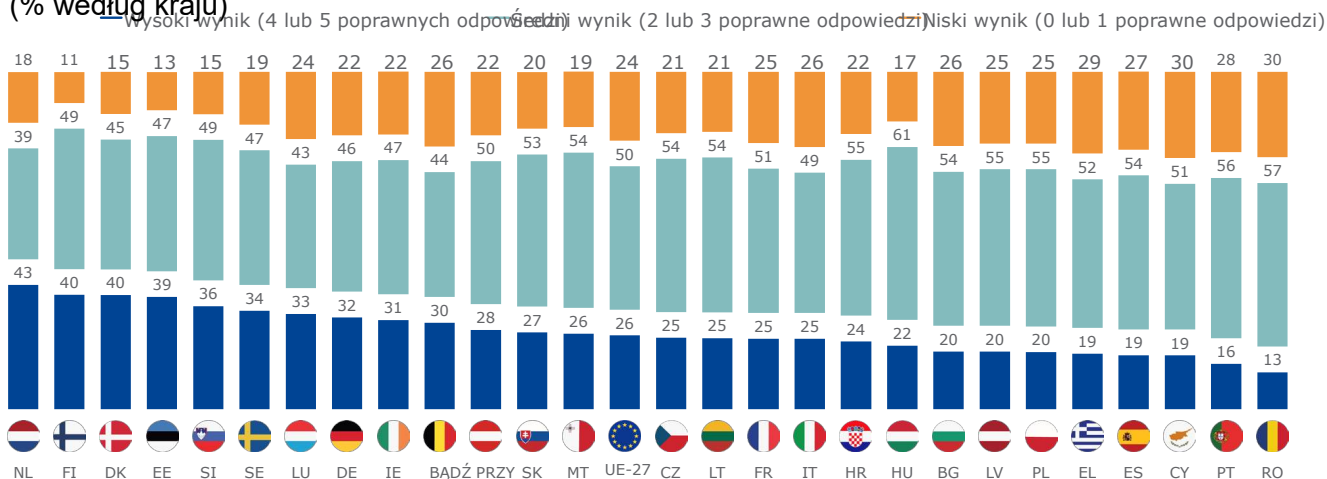
Z analizy przeprowadzonej przez państwa członkowskie wynika, że około czterech na dziesięciu respondentów w Niderlandach (43 %), Danii (40 %), Finlandii (40 %) i Estonii (39 %) odpowiedziało prawidłowo na cztery lub pięć pytań dotyczących wiedzy. Chociaż respondenci w Rumunii z dużym prawdopodobieństwem oceniają swoją ogólną wiedzę na temat kwestii finansowych jako wysoką w porównaniu z innymi osobami dorosłymi w ich kraju, w rzeczywistości są jednymi z najmniej prawdopodobnych, aby uzyskać wysoki wynik w zakresie wiedzy finansowej (13 %).

Odsetek z niskim wynikiem w zakresie wiedzy finansowej (jedna lub żadna poprawna odpowiedź) waha się od 11 % w Finlandii, 13 % w Estonii i 15 % w Danii i Słowenii do 28 % w Portugalii, 29 % w Grecji i 30 % na Cyprze i Rumunii.

F1 Wynik wiedzy finansowej

Liczba prawidłowych odpowiedzi na pięć pytań dotyczących wiedzy finansowej (Q2, Q3, Q4, Q5, Q6)

(% według kraju)

Podstawa: Wszyscy respondenci
(n=26 139)

Następujące grupy społeczno-demograficzne są bardziej prawdopodobne, że mają wysoki wynik w odniesieniu do pytań dotyczących wiedzy finansowej (cztery lub pięć prawidłowych odpowiedzi):

Mężczyźni (34 % w porównaniu z 19 % kobiet)

Respondenci w wieku powyżej 39 lat (27 % osób w wieku 40–54 lat i 29 % osób w wieku 55 lat i starszych, w porównaniu z 22 % osób w wieku 25–39 lat i 18 % osób w wieku 18–24 lat)

Respondenci o wysokim poziomie wykształcenia (36 %), a następnie osoby o średnim poziomie (23 %) w porównaniu z osobami o niskim poziomie wykształcenia (17 %)

Pracownicy (29 %) i respondenci samozatrudnieni (27 %), a następnie respondenci niepracujący (25 %) w porównaniu z pracownikami fizycznymi (17 %).

I odwrotnie, następujące grupy społeczno-demograficzne są bardziej prawdopodobne, że mają niski wynik w odniesieniu do pytań dotyczących wiedzy finansowej (brak lub jedna poprawna odpowiedź):

Kobiety (31 % w porównaniu z 17 % mężczyzn)

Respondenci w wieku poniżej 40 lat (30 % osób w wieku 18–24 lat i 29 % osób w wieku 25–39 lat, w porównaniu z 23 % osób w wieku 40–54 lat i 21 % osób w wieku 55–39 lat)

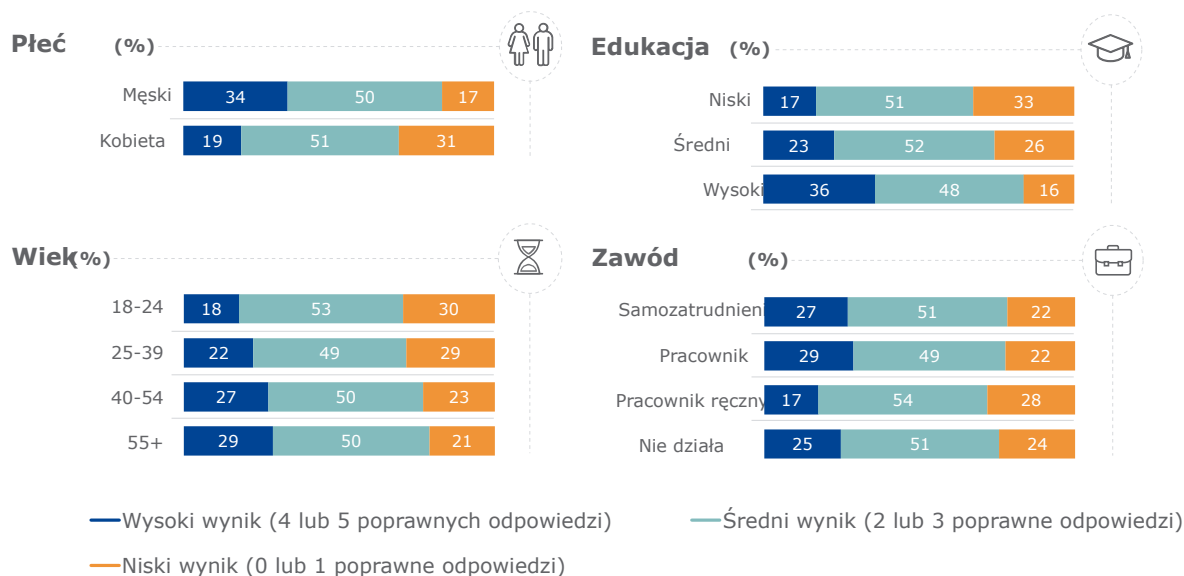
Respondenci o niskim poziomie wykształcenia (33 %), a następnie respondenci o średnim poziomie wykształcenia (26 %), w porównaniu z 16 % z wysokim poziomem wykształcenia

Pracowników fizycznych (28 %, w porównaniu z 24 % respondentów niepracujących i 22 % samozatrudnionych i pracowników).

F1 Wynik wiedzy finansowej

Liczba prawidłowych odpowiedzi na pięć pytań dotyczących wiedzy finansowej (Q2, Q3, Q4, Q5, Q6)

(% według społeczno-demograficznych)

Podstawa: Wszyscy respondenci
(n=26 139)

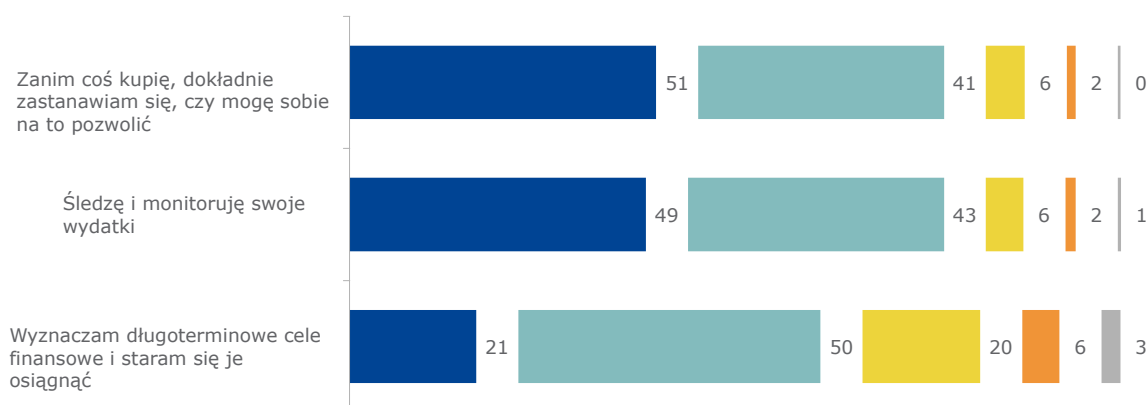
1.3. Zachowania finansowe

Okolo dziewięciu na dziesięciu respondentów w całej UE zgadza się, że zanim coś kupią, zastanawiają się, czy mogą sobie na to pozwolić (51 % „całkowicie się zgadza” i 41 % „coś zgadza się” z tym stwierdzeniem). Podobny odsetek respondentów zgadza się, że śledzi i monitoruje swoje wydatki (49 % „całkowicie się zgadza” i 43 % „coś się zgadza”).

Niższy odsetek respondentów w całej UE zgadza się, że wyznaczają długoterminowe cele finansowe i dążą do ich osiągnięcia (71 % w porównaniu z 92 % w przypadku wyżej wymienionych oświadczeń). Ponadto w przypadku tego stwierdzenia mniej niż połowa respondentów „całkowicie się zgadza” (21 %). Okolo jedna czwarta respondentów nie zgadza się z tym, że wyznacza długoterminowe cele finansowe i dąży do ich osiągnięcia (20 % „coś się nie zgadza”, a 6 % „całkowicie się nie zgadza”).

P7 W jakim stopniu zgadzają się Państwo lub nie zgadzają się z następującymi stwierdzeniami? (% UE-27)

— Całkowicie się zgadzają w pewnym sensie zgadzają się nie — Całkowicie się nie zgadzają nie wiem

Podstawa: Wszyscy respondenci (n=26 139)

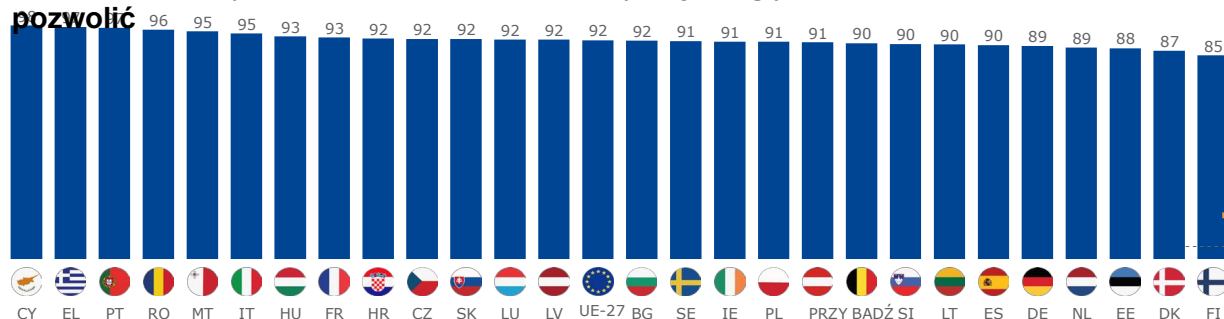
Przeprowadzona przez państwa członkowskie analiza całkowitych poziomów porozumienia (suma tych „całkowicie się zgadzamy” i „niektórej zgody”) pokazuje, że od 85 % do 98 % respondentów we wszystkich państwach członkowskich zgadza się, że zanim coś kupią, dokładnie zastanawiają się, czy mogą sobie na to pozwolić. Podobnie 84–95 % respondentów we wszystkich państwach członkowskich (z wyjątkiem Finlandii – zob. poniżej) zgadza się, że śledzi i monitoruje swoje wydatki.

W odniesieniu do oświadczenia „Ustalam długoterminowe cele finansowe i staram się je osiągnąć” w poszczególnych państwach członkowskich można znaleźć bardziej zróżnicowane poziomy porozumienia, od 59 % na Łotwie do 86 % w Rumunii. W ponad połowie krajów liczba ta utrzymuje się powyżej progu 70 %.

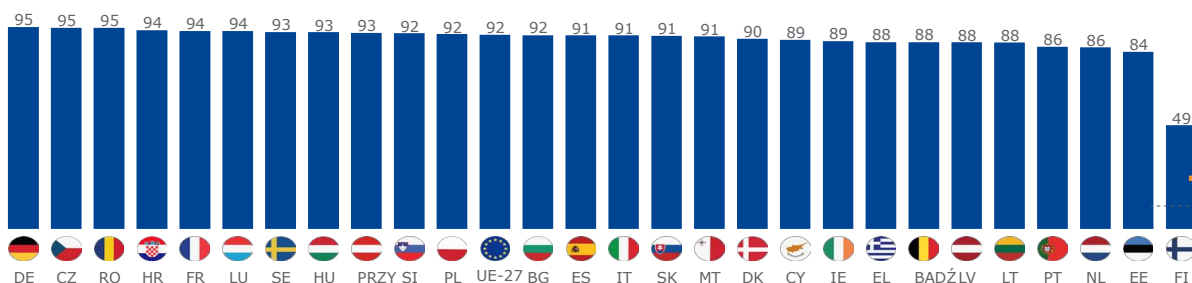
Uwaga: W Finlandii 49 % respondentów zgadza się, że „śledzą i monitorują swoje wydatki” (od 84 % do 95 % w pozostałych krajach). Sprawdzając tłumaczenia post-fieldwork, zauważono, że chociaż tłumaczenie używane w Finlandii jest poprawne, zakres semantyczny wersji angielskiej jest większy niż jego odpowiednik w języku fińskim. Z tego powodu respondenci mogli rozumieć to stwierdzenie jako „przechowywanie ewidencji swoich wydatków”.

P7 W jakim stopniu zgadzają się Państwo lub nie zgadzają się z następującymi stwierdzeniami?
(% Ogółem „Zgoda” w podziale na kraje)

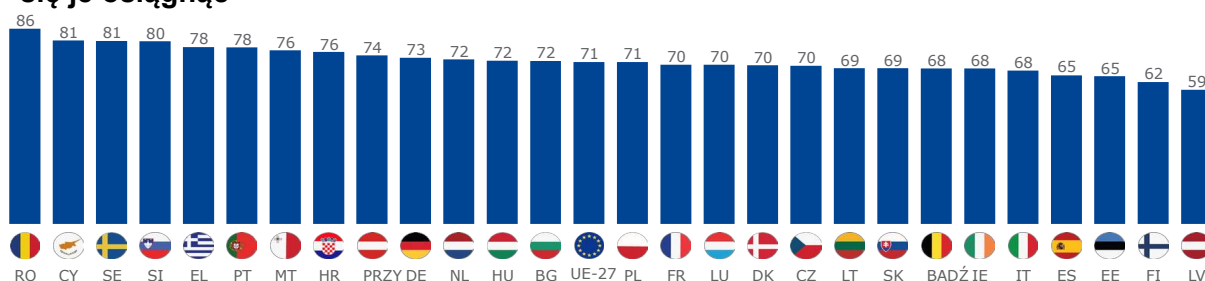
Zanim coś kupię, dokładnie zastanawiam się, czy mogę sobie na to pozwolić

Śledzę i monitoruję swoje wydatki

Wyznaczam długoterminowe cele finansowe i staram się je osiągnąć

Podstawa: Wszyscy respondenci
(n=26 139)

Ocena zachowań finansowych

Wynik zachowań finansowych oblicza się jako liczbę zachowań „doświadczonych finansowo” związanych z wyborem produktów, śledzeniem wydatków i dążeniem do osiągnięcia celów finansowych.

W odniesieniu do każdego z trzech oświadczeń respondenci otrzymują ocenę w wysokości 1, jeżeli „zdecydowanie się zgodzą” lub „coś, co się zgadza”; respondenci, którzy nie zgadzają się lub twierdzą, że nie wiedzą, otrzymują wynik 0. Wynik zachowania finansowego jest obliczany jako suma wyników dla każdej z trzech poszczególnych pozycji. Mieści się w przedziale od 0 do 3. W odniesieniu do sprawozdawczości tworzone są trzy kategorie: (1) Wysoki wynik (zgoda ze wszystkimi stwierdzeniami), (2) Średni wynik (zgadzam się z dwoma stwierdzeniami) oraz (3) Niski wynik (zgadzam się z maksymalnie jednym stwierdzeniem).

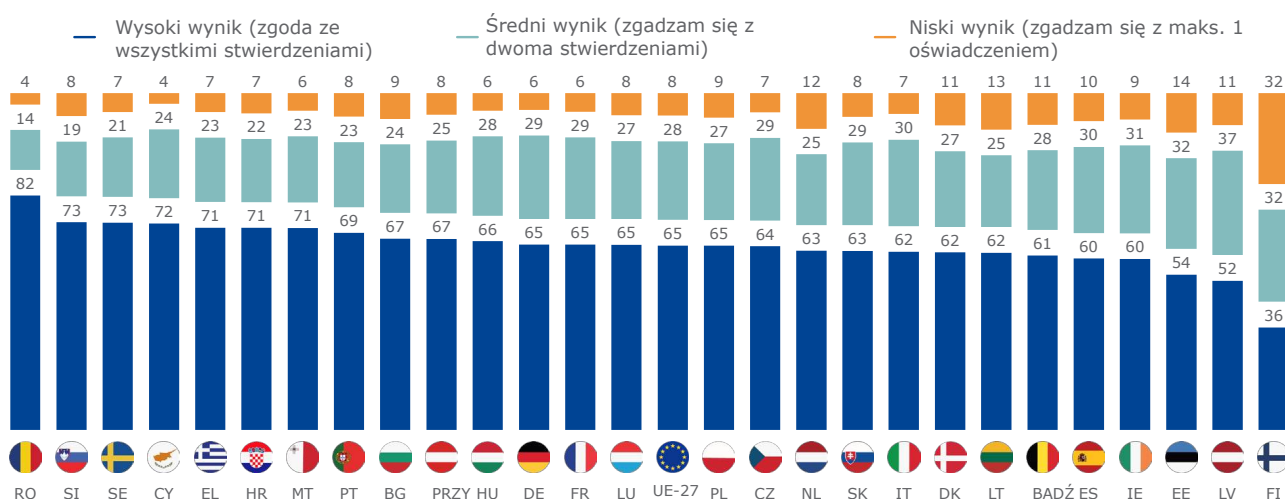
Średnio w całej UE 65 % respondentów ma wysoki wynik w zakresie zachowań finansowych, 28 % ma średni wynik, a 8 % niski wynik.

Odsetek z wysokim wynikiem w zakresie zachowań finansowych wynosi 60 % – lub więcej – we wszystkich państwach członkowskich, z wyjątkiem Finlandii (zob. poniżej), Łotwy (52 %) i Estonii (54 %). Natomiast w Rumunii 82 % respondentów ma wysoki wynik.

Odsetek z niskim wynikiem w zakresie zachowań finansowych utrzymuje się poniżej 10 % w większości państw członkowskich; nieco wyższe proporcje zaobserwowano w Holandii (12 %), na Litwie (13 %) i w Estonii (14 %). Finlandia wyróżnia się 32 % respondentów z niskim wynikiem w zakresie zachowań finansowych. Finlandia ma najwyższy odsetek respondentów sklasyfikowanych jako „nieświadome finansowo”. Jak wspomniano powyżej, w tym kraju zaledwie 49 % respondentów zgadza się, że „utrzymują i monitorują swoje wydatki” (vs 84 % do 95 % w pozostałych krajach). Jednak nawet po usunięciu tego zachowania z łącznego wyniku Finlandia nadal znajduje się na dolnym końcu rankingu kraju, ponieważ kraj ten osiąga również niskie wyniki w stosunku do dwóch pozostałych zachowań uwzględnionych w rankingu.

F2 Wynik dotyczący zachowań finansowych

Liczba „doświadczonych finansowo” zachowań związanych z wyborem produktów, śledzeniem wydatków i dążeniem do osiągnięcia celów finansowych (Q7)
(% według kraju)

Podstawa: Wszyscy respondenci
(n=26 139)

Odsetek z wysokim wynikiem w zakresie zachowań finansowych jest wyższy wśród następujących grup społeczno- demograficznych:

Respondenci w wieku 25–54 lat (65 % osób w wieku 25–39 lat lub 55 lat i powyżej oraz 67 % osób w wieku 40–54 lat, w porównaniu z 57 % osób w wieku 18–24 lat)

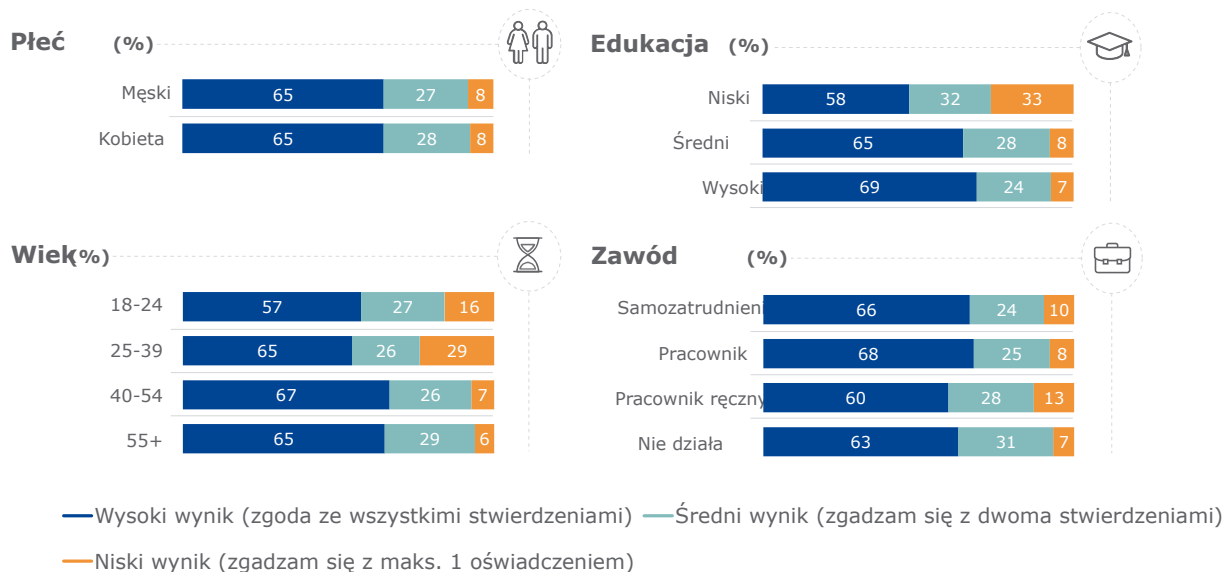
Respondenci o wysokim poziomie wykształcenia (69 %), a następnie osoby o średnim poziomie wykształcenia (65 %), w porównaniu z 58 % osób o niskim poziomie wykształcenia

Respondenci samozatrudnieni (66 %) i pracownicy (68 %), w porównaniu z 60 % pracowników fizycznych i 63 % osób niepracujących.

Odsetek osób w wieku 18–24 lat (16 %), pracowników fizycznych (13 %), osób samozatrudnionych (10 %) i respondentów o niskim poziomie wykształcenia (10 %).

F2 Wynik dotyczący zachowań finansowych

Liczba „doświadczonych finansowo” zachowań związanych z wyborem produktów, śledzeniem wydatków i dążeniem do osiągnięcia celów finansowych (Q7)
(% według społeczno-demograficznych)

Podstawa: Wszyscy respondenci
(n=26 139)

1.4. Ogólny wynik w zakresie alfabetyzacji finansowej

Ogólna wiedza finansowa dotyczy dwóch aspektów:

Wynik wiedzy finansowej (w przedziale od 0 do 5)

Wskaźnik zachowania finansowego (w przedziale od 0 do 3).

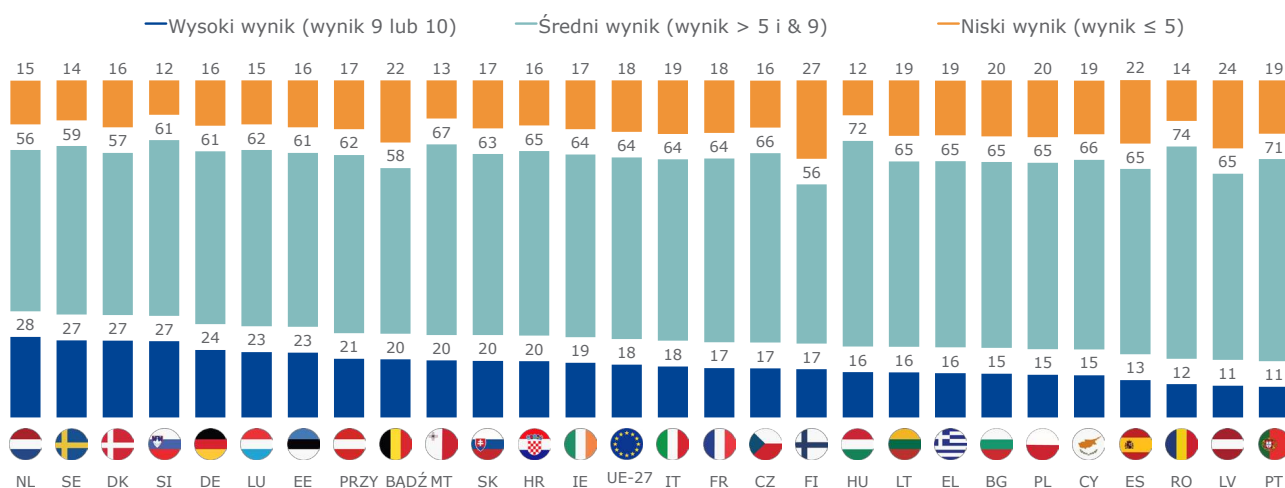
Wiedza finansowa i zachowania finansowe mają taką samą wagę w ogólnej ocenie umiejętności finansowych. Aby osiągnąć taką samą wagę, wynik zachowań finansowych został przeskalowany tak, aby miał maksymalną wartość pięciu. Ogólny wynik w zakresie umiejętności finansowych jest obliczany jako suma dwóch (przeskalowanych) wyników i waha się od 0 do 10. W odniesieniu do sprawozdawczości tworzone są trzy kategorie: (1) Wysoki wynik (wynik 9 lub 10), (2) Średni wynik (wynik > 5 i < 9) oraz (3) Niski wynik (wynik ≤ 5).

Średnio w całej UE 18 % respondentów ma wysoki wynik pod względem ogólnego poziomu umiejętności finansowych, 64 % ma średni wynik, a 18 % niski wynik.

Na szczeblu krajowym odsetek z wysokim wynikiem w zakresie ogólnej wiedzy finansowej waha się od 11 % w Portugalii i na Łotwie do 27 % w Danii, Słowenii i Szwecji oraz 28 % w Niderlandach. W wszystkich państwach członkowskich ponad 10 % respondentów ma niski wynik w zakresie ogólnej wiedzy finansowej, przy czym najwyższy odsetek odnotowano w Finlandii (27 %), na Łotwie (24 %), w Belgii (22 %) i w Hiszpanii (22 %).

F3 Ogólny wynik w zakresie umiejętności finansowych

Suma wyniku wiedzy finansowej i oceny zachowań finansowych (z równą wagą dla każdego z nich)
wynik) (% według kraju)

Podstawa: Wszyscy respondenci
(n=26 139)

Biorąc pod uwagę wyniki na poziomie społeczno-demograficznym i zgodne z innymi ustaleniami przedstawionymi w niniejszej sekcji, odsetek z wysokim wynikiem w zakresie ogólnej wiedzy finansowej jest wyższy wśród:

Mężczyźni (24 % w porównaniu z 13 % kobiet)

Respondenci w wieku powyżej 39 lat (20 % w porównaniu z 13 % osób w wieku 18–24 lat i 16 % osób w wieku 25–39 lat)

Respondenci o wysokim poziomie wykształcenia (26 % w porównaniu z 16 % osób o średnim poziomie i 12 % dla osób o niskim poziomie wykształcenia)

Pracownicy (21 %) i respondenci samozatrudnieni (20 %), a następnie respondenci niepracujący (27 %), w porównaniu z pracownikami fizycznymi (12 %).

Natomiast grupy społeczno-demograficzne o niskim wyniku w zakresie ogólnej wiedzy finansowej obejmują:

Kobiety (21 % w porównaniu z 14 % mężczyzn)

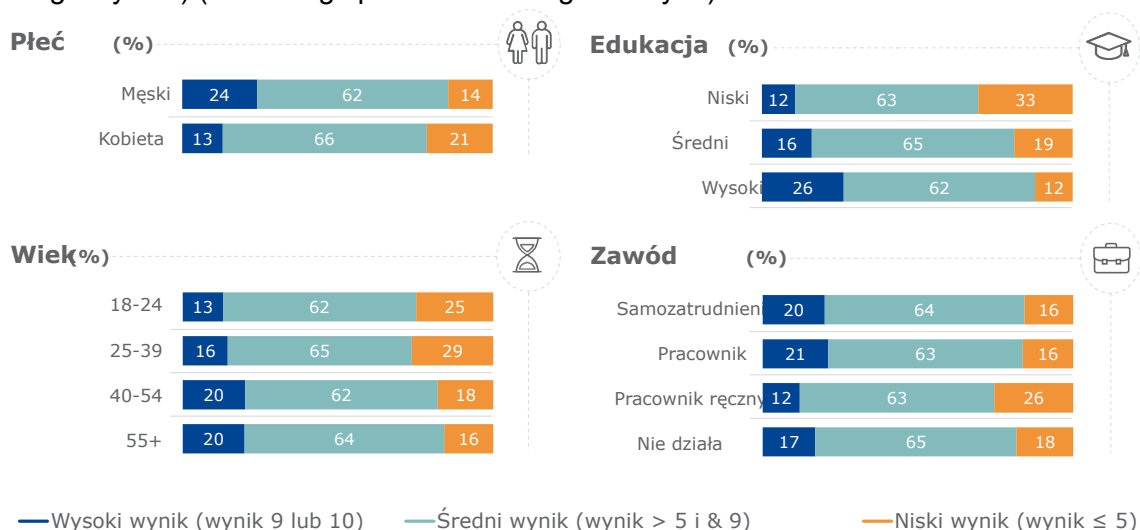
Respondenci w wieku 18–24 lat (25 % osób w wieku 18–24 lat, w porównaniu z 20 % osób w wieku 25–39 lat, 18 % osób w wieku 40–54 lat i 16 % osób w wieku 55–39 lat)

Respondenci o niskim poziomie wykształcenia (29 %), a następnie respondenci o średnim poziomie wykształcenia (19 %), w porównaniu z 12 % z wysokim poziomem wykształcenia

Pracowników fizycznych (26 %, w porównaniu z 18 % respondentów niepracujących i 16 % samozatrudnionych i pracowników).

F3 Ogólny wynik w zakresie umiejętności finansowych

Suma wyniku wiedzy finansowej i oceny zachowań finansowych (z taką samą wagą dla każdego wyniku) (% według społeczno-demograficznych)

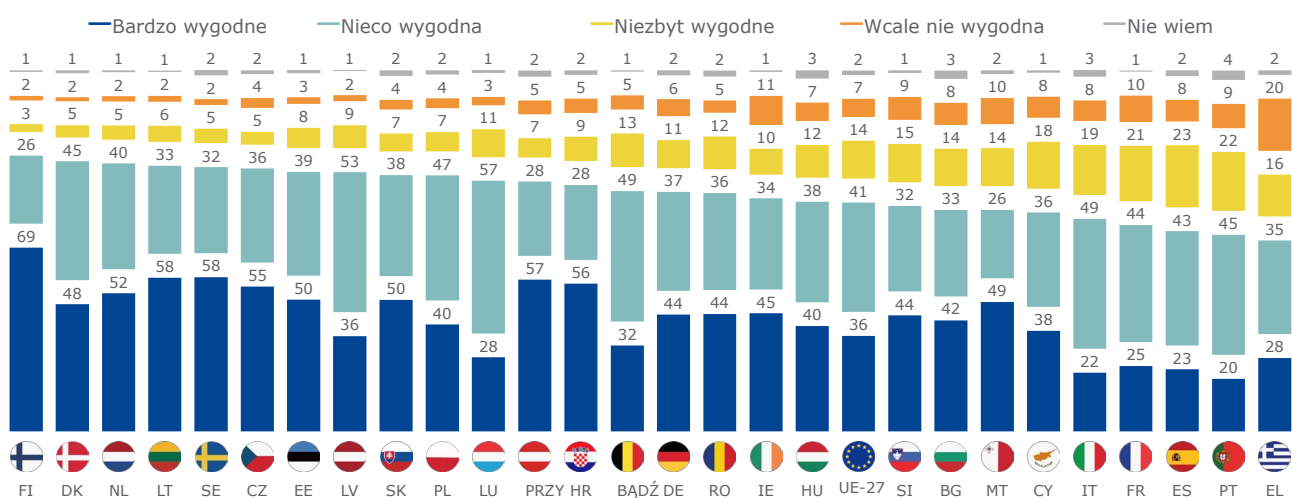
Podstawa: Wszyscy respondenci
(n=26 139)

Sekcja 2. Cyfrowe umiejętności finansowe

Zdecydowana większość respondentów w całej UE (77 %) uważa, że korzystanie z cyfrowych usług finansowych, takich jak bankowość internetowa lub płatności mobilne, jest komfortowe; 36 % odpowiedziało, że jest „bardzo wygodne”, a 41 % – „coś wygodnego”. Natomiast 14 % respondentów odpowiedziało, że nie czuje się zbyt komfortowo, korzystając z cyfrowych usług finansowych, a 7 % odpowiedziało, że czuje się „w ogóle nie komfortowo”.

WE wszystkich państwach członkowskich ponad 60 % respondentów twierdzi, że korzystanie z cyfrowych usług finansowych, takich jak bankowość internetowa lub płatności mobilne, jest „bardzo wygodne” lub „bardzo wygodne” (z 63 % w Grecji do 95 % w Finlandii). Proporcja odpowiadająca, że czują się „bardzo komfortowo”, waha się od 20 % w Portugalii do 69 % w Finlandii.

P11 Jak wygodne jest korzystanie z cyfrowych usług finansowych, takich jak bankowość internetowa lub płatności mobilne? (% według kraju)

Podstawa: Wszyscy respondenci
(n=26 139)

Następujące grupy społeczno-demograficzne częściej zgłaszają „bardzo” poczucie „coś” wygodnego korzystania z cyfrowych usług finansowych:

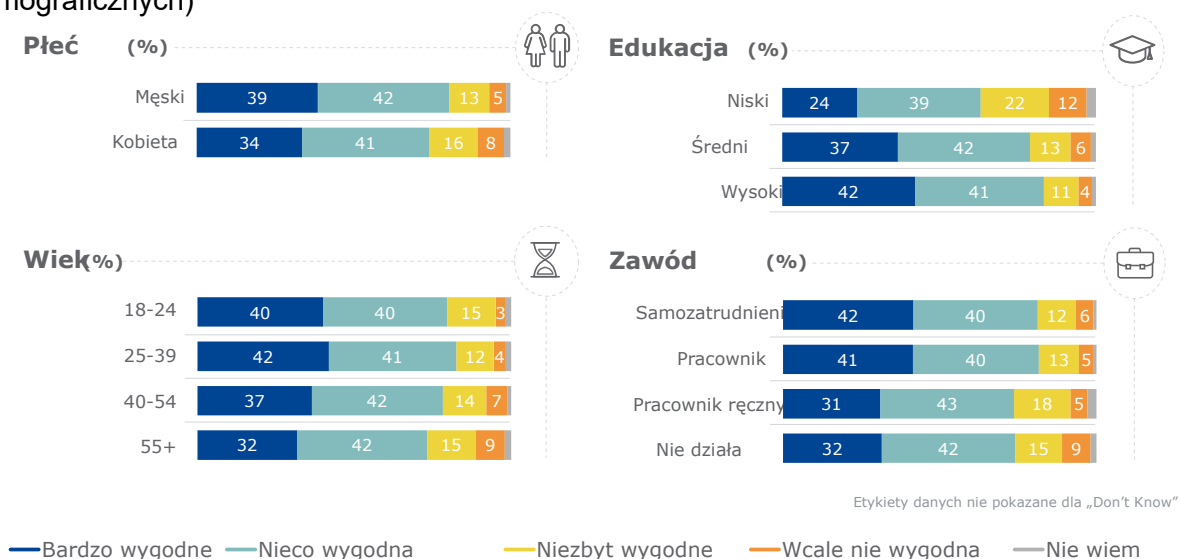
Mężczyźni (81 % w porównaniu z 74 % kobiet)²

Respondenci w wieku poniżej 55 lat (80 % osób w wieku 18–24 lat, 83 % osób w wieku 25–39 lat i 78 % osób w wieku 40–54 lat, w porównaniu z 73 % osób w wieku 55 lat i starszych)

Osoby o średnim (79 %) lub wysokim poziomie wykształcenia (83 %), w porównaniu z 63 % osób o niskim poziomie wykształcenia

Respondenci samozatrudnieni (83 %), a następnie pracownicy (81 %), w porównaniu z 74 % pracowników fizycznych i osób niepracujących.

P11 Jak wygodne jest korzystanie z cyfrowych usług finansowych, takich jak bankowość internetowa lub płatności mobilne? (% według społeczno-demograficznych)

Podstawa: Wszyscy respondenci
(n=26 139)

² Ze względu na zaokrąglenie, procenty pokazane na wykresach nie zawsze dokładnie sumują się do sum wymienionych w tekście.

Sekcja 3. Odporność finansowa i włączenie społeczne

W niniejszej części sprawozdania przeanalizowano trzy aspekty integracji finansowej w całej UE: Własność różnych produktów finansowych, takich jak ubezpieczenia na życie, prywatne produkty emerytalne lub emerytalne oraz produkty inwestycyjne (sekcja 3.1)

Jak długo obywatele UE mogliby nadal pokrywać swoje koszty utrzymania, bez pożyczania pieniędzy lub przeprowadzki, w przypadku utraty głównego źródła dochodu (sekcja 3.2)

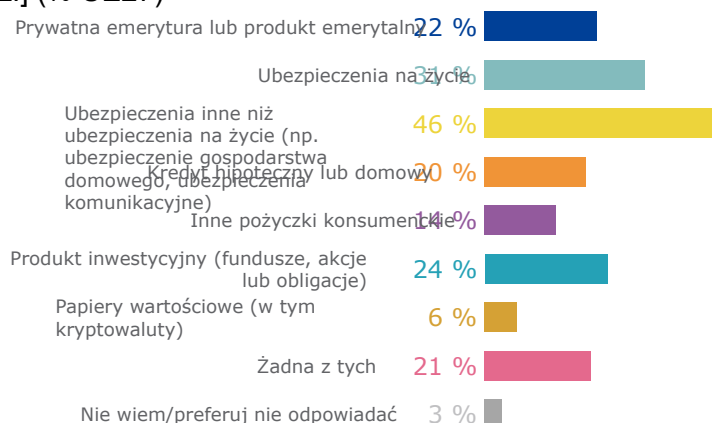
Zaufanie w ich planach emerytalnych i życie komfortowo przez przejście na emeryturę (sekcja 3.3).

3.1. Własność produktów finansowych

Respondenci zostali zapytani o to, jakie produkty finansowe mają obecnie (lub posiadali w ciągu ostatnich dwóch lat) i przedstawiono im listę siedmiu produktów finansowych, z których mogli wybrać wiele pozycji.

W całej UE 46 % respondentów odpowiedziało, że posiada (lub w ciągu ostatnich dwóch lat) ubezpieczenia inne niż ubezpieczenia na życie, takie jak ubezpieczenie gospodarstwa domowego lub ubezpieczenie komunikacyjne; 31 % twierdzi, że posiada (lub w ciągu ostatnich dwóch lat) ubezpieczenie na życie. Około jedna czwarta respondentów (24 %) odpowiada tak samo na temat produktu inwestycyjnego (fundusze, akcje lub obligacje) i 22 % na temat prywatnej emerytury lub produktu emerytalnego. Jeden na pięciu respondentów odpowiedział, że (lub w ciągu ostatnich dwóch lat miał) kredyt hipoteczny lub kredyt mieszkaniowy, a 14 % odpowiada tak samo w przypadku kredytu konsumenckiego. W końcu, 6 % odpowiedziało, że mają kryptowaluty (lub mają je w ciągu ostatnich dwóch lat).

P9 Które z poniższych produktów finansowych posiadają Państwo obecnie lub posiadali Państwo w ciągu ostatnich dwóch lat? [DOZWOLONO WIELE ODPOWIEDZI] (% UE27)

Podstawa: Wszyscy respondenci
(n=26 139)

Odsetek (lub w ciągu ostatnich dwóch lat) ubezpieczeń na życie wynosi od 16 % w Grecji do 58 % w Polsce. 30 % respondentów w Grecji i Chorwacji oraz 67 % w Danii zgłosiło (lub, w ciągu ostatnich dwóch lat, posiadanie) ubezpieczeń innych niż na życie (np. gospodarstw domowych, ubezpieczeń komunikacyjnych). Spośród produktów finansowych wymienionych w badaniu ubezpieczenia inne niż ubezpieczenia na życie są najczęściej własnością respondentów w większości państw członkowskich.

W Luksemburgu i Niderlandach 42 % respondentów zgłosiło (lub, w ciągu ostatnich dwóch lat, posiadanie) kredytu hipotecznego lub kredytu mieszkaniowego; w Bułgarii, na Łotwie i w Chorwacji odsetek ten wynosi około 10 %. Inne kredyty konsumenckie są najczęściej wybierane w Bułgarii (31 %), a następnie w Finlandii (28 %), podczas gdy tylko 1 na 20 respondentów (lub, w ciągu ostatnich dwóch lat) udzielił kredytu konsumenckiego na Malcie (5 %) i w Holandii (6 %).

Okolo jeden na dwóch respondentów w Danii (52 %) deklaruje posiadanie (lub, w ciągu ostatnich dwóch lat, posiadania) prywatnej emerytury lub produktu emerytalnego. W Luksemburgu, Irlandii i Czechach okolo czterech na dziesięciu respondentów wspomina o prywatnej emeryturze w ramach programu emerytalnego, ale odsetek ten spada do 8 % w Chorwacji i Grecji. Udział (lub, w ciągu ostatnich dwóch lat, posiadał) produkt inwestycyjny (fundusze, akcje lub obligacje) waha się od niskiego 9 % w Bułgarii i na Łotwie do wysokiego 46 % w Szwecji.

Odsetek sprawozdawczości w odniesieniu do własnych kryptowalut (lub posiadał je w ciągu ostatnich dwóch lat) waha się od 4 % we Francji, Włoszech i Hiszpanii do 17 % w Słowenii.

Na szczeblu UE 21 % respondentów odpowiedziało, że nie posiada (lub w ciągu ostatnich dwóch lat) żadnego z siedmiu produktów finansowych wymienionych w badaniu. Na poziomie krajowym liczba ta jest najwyższa w Grecji (32 %), we Włoszech (30 %) i na Cyprze (29 %), a najniższa w Danii (9 %), Luksemburgu (11 %) i Niderlandach (13 %).

P9 Które z poniższych produktów finansowych posiadają Państwo obecnie lub posiadali Państwo w ciągu ostatnich dwóch lat? [Dozwolono wiele odpowiedzi] (% według kraju)

	Prywatna emerytura lub produkt emerytalny	Ubezpieczenia na życie	Ubezpieczenia inne niż ubezpieczenia na życie (np. ubezpieczenia nie gospodarstwa domowego, ubezpieczenia komunikacyjne)	Kredyt hipoteczny lub domowy	Inne pożyczki konsumencie	Produkt inwestycyjny (fundusze, akcje lub obligacje)	Papiery wartościowe (w tym kryptowaluty)	Żadna z tych	Nie wiem/przeferuj nie odpowiadać
UE-27	22	31	46	20	14	24	6	21	3
BADŹ	37	28	52	27	14	27	9	17	4
BG	19	17	37	9	31	9	11	23	3
CZ	40	42	39	15	15	24	14	19	4
DK	52	34	67	35	17	35	7	9	3
DE	21	25	59	17	10	33	6	19	3
EE	31	23	45	20	17	24	12	18	3
IE	40	36	40	25	17	18	8	20	4
EL	8	16	30	19	13	12	9	32	5
ES	23	29	50	29	18	23	4	18	3
FR	20	44	41	19	12	19	4	21	3
HR	8	26	30	11	24	15	16	28	2
IT	20	20	31	15	9	28	4	30	4
CY	14	33	37	24	15	10	10	29	2
LV	23	23	38	10	18	9	10	28	3
LT	24	34	41	13	14	14	11	20	3
LU	41	39	54	42	20	37	13	11	5
HU	18	32	44	15	15	20	6	24	2
MT	23	25	42	21	5	32	8	22	6
NL	31	24	64	42	6	20	11	13	3
PRZY	21	37	59	16	7	24	10	17	5
PL	10	58	44	15	21	15	6	16	2
PT	19	27	46	25	19	21	9	19	6
RO	33	23	41	12	23	16	8	21	2
SI	17	42	40	14	18	17	17	19	3
SK	15	39	37	21	19	26	7	23	3
FI	11	25	48	25	28	36	9	17	3
SE	33	24	57	30	13	46	5	16	5

Podstawa: Wszyscy respondenci (n=26 139)

Badanie Flash Eurobarometr 525

Monitorowanie poziomu umiejętności finansowych w UE

Kwestie społeczno-demograficzne

Mężczyźni częściej niż kobiety zgłaszają posiadanie (lub, w ciągu ostatnich dwóch lat, posiadania) produktu inwestycyjnego (30 % vs 18 %), prywatnej emerytury lub produktu emerytalnego (25 % vs 19 %) lub ubezpieczenia na życie (34 % vs 29 %). Mężczyźni są również bardziej skłonni do posiadania (lub, w ciągu ostatnich dwóch lat, posiadanych) kryptowalut (10 % vs 3 % kobiet).

Zgodnie z oczekiwaniami najmłodsza grupa wiekowa jest mniej prawdopodobna, że będzie posiadać (lub w ciągu ostatnich dwóch lat posiadała) większość produktów lub usług finansowych wymienionych w ankiecie, z wyjątkiem kryptowalut. Osoby w wieku od 40 do 54 lat najczęściej wymieniają różne produkty i usługi finansowe. Na przykład 29 % osób w wieku 40–54 lat zgłosiło (lub, w ciągu ostatnich dwóch lat, posiadanie) kredytu hipotecznego lub kredytu mieszkaniowego, w porównaniu z 25 % osób w wieku 25–39 lat, 14 % osób w wieku 55 lat i powyżej oraz 10 % osób w wieku 18–24 lat.

(W przeszłości) posiadanie różnych produktów lub usług finansowych jest również wyższe wśród respondentów z wyższym wykształceniem. Na przykład 61 % respondentów o wysokim poziomie wykształcenia posiada (lub w ciągu ostatnich dwóch lat) ubezpieczenie na życie, w porównaniu z 20 % osób o niskim poziomie wykształcenia. Podobnie 34 % respondentów o wysokim poziomie wykształcenia posiada (lub w ciągu ostatnich dwóch lat) produkt inwestycyjny, taki jak fundusze, akcje lub obligacje, w porównaniu z 16 % osób o niskim poziomie wykształcenia.

Ponadto respondenci niepracujący i pracownicy rączni są mniej skłonni do posiadania (lub w ciągu ostatnich dwóch lat) większości produktów lub usług finansowych wymienionych w badaniu niż respondenci samozatrudnieni i pracownicy zatrudnieni na własny rachunek. Na przykład 20 % respondentów niepracujących i 22 % pracowników fizycznych posiada (lub w ciągu ostatnich dwóch lat) produkt inwestycyjny, taki jak fundusze, akcje lub obligacje, w porównaniu z 28 % pracowników i 29 % respondentów prowadzących działalność na własny rachunek.

P9 Które z poniższych produktów finansowych posiadają Państwo obecnie lub posiadali Państwo w ciągu ostatnich dwóch lat? [Wiele osób dopuszczonych] (% według socjodemografów)

	Prywatna emerytura lub produkt emerytalny	Ubezpieczenia na życie	Ubezpieczenia inne niż ubezpieczenia na życie (np. ubezpieczenia gospodarstwa domowego, ubezpieczenia komunikacyjne)	Kredyt hipoteczny lub domowy	Inne pożyczki konsumenckie	Produkt inwestycyjny (fundusze, akcje lub obligacje)	Papiery wartościowe (w tym kryptowaluty)	Żadna z tych	Nie wiem/preferuj nie odpowiadać
UE-27	22	31	46	20	14	24	6	21	3
Płeć									
Męski	25	34	47	22	14	30	10	17	3
Kobieta	19	29	45	18	14	18	3	24	4
Wiek									
18-24	7	24	29	10	10	20	9	31	7
25-39	20	34	42	25	15	25	14	19	3
40-54	26	36	49	29	16	24	7	18	3
55+	24	29	50	14	13	25	2	21	3
Edukacja									
Niski	17	20	34	15	11	16	3	30	5
Średni	20	31	47	18	15	20	6	21	3
Wysoki	28	38	53	27	15	34	9	14	3
Zawód									
Samozatrudnienie	27	39	48	24	15	29	13	13	3
Pracownik	28	39	52	30	17	28	9	13	2
Pracownik ręczny	18	24	41	22	17	22	7	22	4
Nie działa	17	25	42	11	12	20	3	28	4

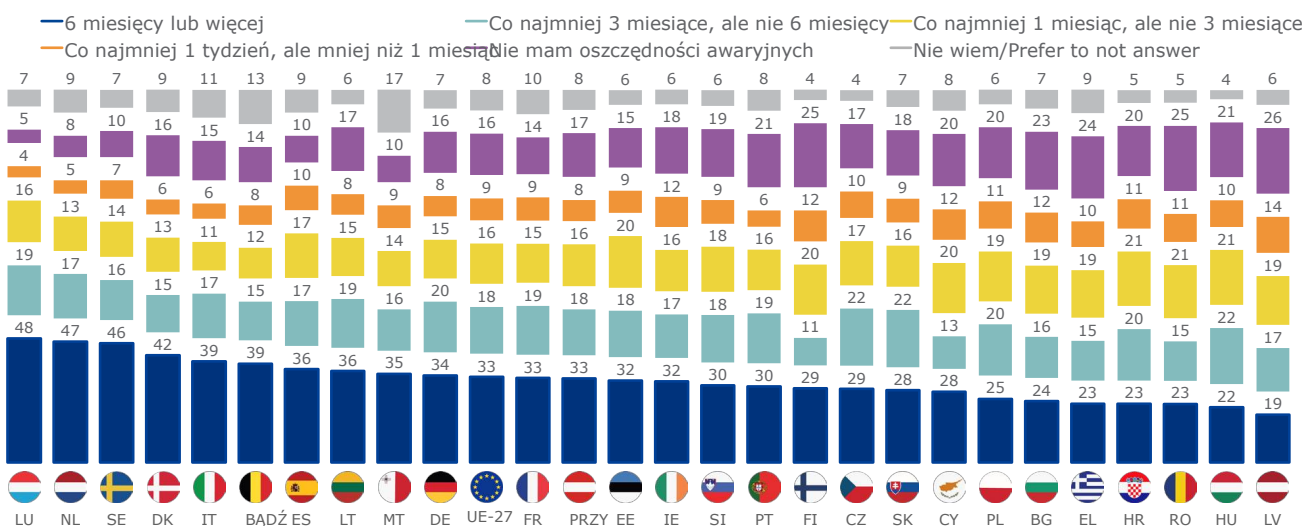
Podstawa: Wszyscy respondenci (n=26 139)

3.2. Sprawianie, że końce się spotykają

Na pytanie, jak długo będą mogli nadal pokrywać swoje koszty utrzymania, bez pożyczania pieniędzy lub przeprowadzki, w przypadku utraty głównego źródła dochodu jedna trzecia respondentów (33 %) odpowiada, że będzie to sześć miesięcy lub więcej, a następnie 18 %, którzy twierdzą, że byłoby to co najmniej trzy miesiące (ale nie sześć miesięcy). Mniej niż jeden na sześciu respondentów (16 %) byłby w stanie pokryć swoje wydatki na utrzymanie przez co najmniej jeden miesiąc (ale nie trzy miesiące) i 9 % przez co najmniej jeden tydzień (ale mniej niż jeden miesiąc). Ponadto 16 % respondentów odpowiedziało, że nie ma żadnych oszczędności awaryjnych.

Z analizy przeprowadzonej na szczeblu krajowym wynika, że prawie połowa respondentów w Szwecji (46 %), Holandii (47 %) i Luksemburgu (48 %) odpowiada, że w przypadku utraty głównego źródła dochodu mogą pokryć sześć miesięcy lub więcej kosztów utrzymania, bez pożyczania pieniędzy lub przeprowadzki. W krajach po prawej stronie wykresu połowa respondentów daje taką samą odpowiedź: 19 % na Łotwie, 22 % na Węgrzech, 23 % w Rumunii, Chorwacji i Grecji. W tych ostatnich państwach co najmniej jeden na pięciu respondentów odpowiedział, że nie ma oszczędności nadzwyczajnych, na przykład 26 % na Łotwie, 25 % w Rumunii i 24 % w Grecji; jednak w Finlandii odsetek ten jest wysoki (25 %).

P8 Jeśli straciłeś dziś swoje główne źródło dochodu, jak długo możesz nadal pokrywać swoje wydatki na życie, bez pożyczania pieniędzy lub przeprowadzki? (% według kraju)

Podstawa: Wszyscy respondenci (n=26 139)

Następujące grupy społeczno-demograficzne są bardziej skłonne odpowiedzieć, że jeśli utracą główne źródło dochodu, mogą pokryć sześć miesięcy lub więcej swoich wydatków na życie, bez pożyczania pieniędzy lub przeprowadzki:

Mężczyźni (37 % w porównaniu z 30 % kobiet)

Respondenci w wieku 55 lat i więcej (40 %); liczba ta stopniowo zmniejsza się w zależności od grupy wiekowej (z 34 % dla osób w wieku 40–54 lat do 17 % w przypadku osób w wieku 18–24 lat).

Osoby o wysokim poziomie wykształcenia (43 % w porównaniu z 28 % osób o niskim poziomie wykształcenia i 29 % osób o średnim poziomie)

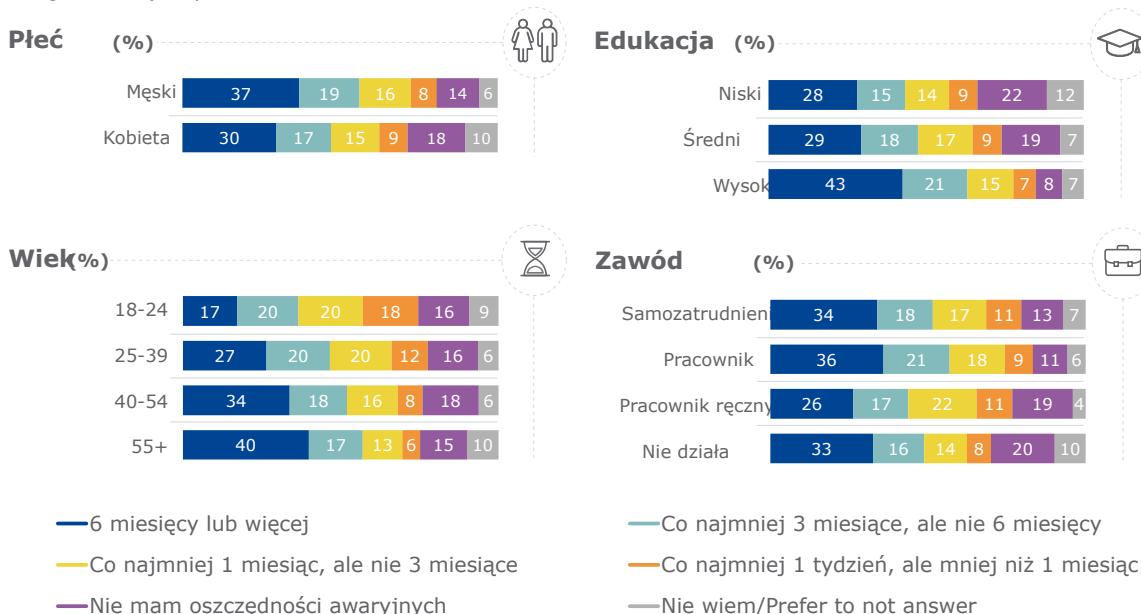
Pracownicy (36 %), a następnie osoby samozatrudnione (34 %) i osoby niepracujące (33 %), w porównaniu z pracownikami fizycznymi (26 %).

Z kolei grupy, które są bardziej narażone na brak oszczędności awaryjnych, to:

Respondenci o niskim poziomie wykształcenia (22 %), a następnie osoby nieposiadające średniego poziomu wykształcenia (19 %) w porównaniu z wysokim poziomem wykształcenia (8 %)

Pracownicy fizyczni (19 %) i ci, którzy nie pracują (20 %), w porównaniu z respondentami samozatrudnionymi (13 %) i pracownikami (11 %).

Q8 Jeśli straciłeś dziś swoje główne źródło dochodu, jak długo możesz nadal pokrywać swoje koszty utrzymania, bez pożyczania pieniędzy czy przeprowadzki? (% według społeczno-demograficznych)

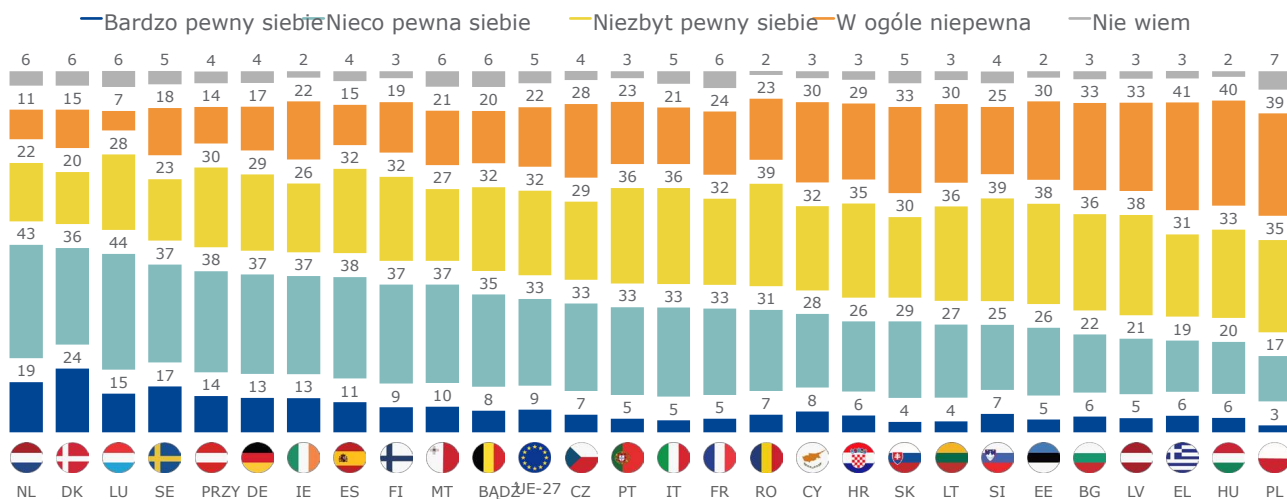
Podstawa: Wszyscy respondenci
(n=26 139)

3.3. Plany emerytalne

Okolo czterech na dziesieciu respondentow w calaj UE czuje sie „bardzo pewny siebie” (9 %) lub „niektorzy pewni” (33 %), ze beda mieli wystarczajaco duzo pieniedzy, aby wygodnie zyc przez cale lata emerytalne. Poczucie wikszości jest jednak jednym z brakow pewności siebie: 32 % respondentow uważa, ze nie ma zbyt pewności, ze beda mieli wystarczajaco duzo pieniedzy, aby wygodnie zyc przez cale lata emerytalne, a 22 % czuje sie „w ogole niepewne”.

W poszczegolnych panstwach czlonkowskich istnieja znaczne roznicie w zaufaniu do planow emerytalnych. Proporcja poczucia „bardzo” lub „pewnego zaufania” waha sie od niskiego 20 % w Polsce do wysokiego 62 % w Holandii. Jednak w wikszości panstw czlonkowskich odsetek „bardzo pewny siebie” utrzymuje sie na poziomie ponizej 10 %. Ponadto w okolo polowie panstw czlonkowskich jedna czwarta – lub wiecej – respondentow twierdzi, ze „w ogole nie czuje sie komfortowo”, ze beda mieli wystarczajaco duzo pieniedzy, aby wygodnie zyc przez cale lata emerytalne; liczba ta jest ogolnie najwyzsza w Grecji (41 %), na Wegrzech (40 %) i w Polsce (39 %).

Q10 Ogolnie rzecz biorac, jak pewny jesteś, ze bedziesz mial wystarczajaco duzo pieniedzy, aby zyc wygodnie przez cale lata emerytalne? (% wedlug kraju)

Podstawa: Wszyscy respondenci (n=26 139)

Następujące grupy społeczno-demograficzne częściej zgłaszają poczucie „bardzo” „pewnego przekonania”, że będą miały wystarczająco dużo pieniędzy, aby wygodnie żyć przez całe lata emerytalne:

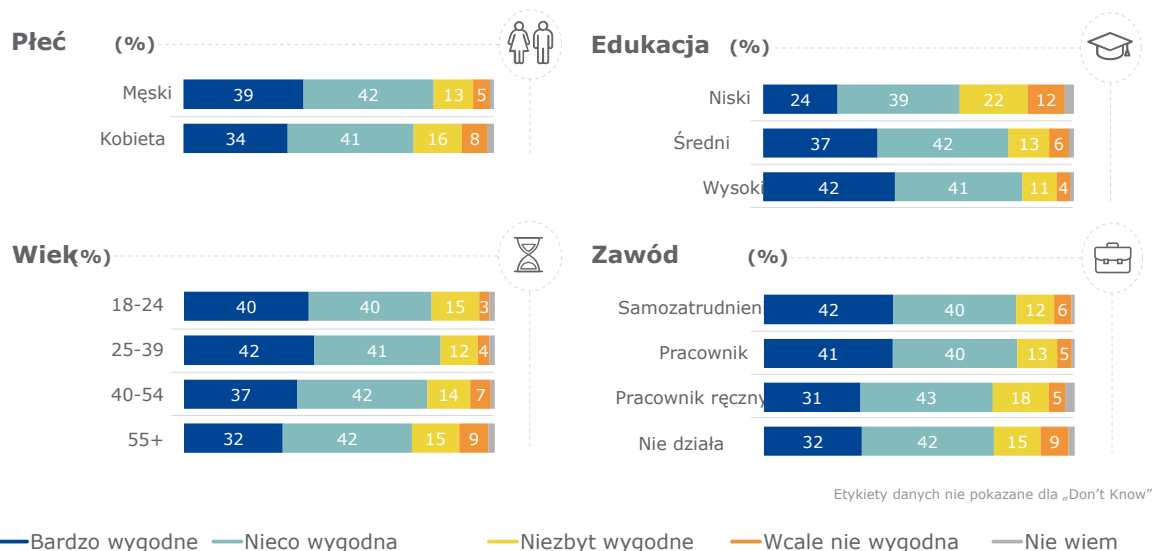
Mężczyźni (81 % w porównaniu z 74 % kobiet)³

Respondenci w wieku poniżej 55 lat (80 % osób w wieku 18–24 lat, 83 % osób w wieku 25–39 lat i 78 % osób w wieku 40–54 lat, w porównaniu z 73 % osób w wieku 55 lat i starszych)

Osoby o średnim (79 %) lub wysokim poziomie wykształcenia (83 %), w porównaniu z 63 % osób o niskim poziomie wykształcenia

Respondenci samozatrudnieni (81 %) i pracownicy (82 %), w porównaniu z 74 % pracowników fizycznych i osób niepracujących.

Q10 Ogólnie rzecz biorąc, jak pewny jesteś, że będziesz miał wystarczająco dużo pieniędzy, aby żyć wygodnie przez całe lata emerytalne? (% według kraju)

Podstawa: Wszyscy respondenci
(n=26 139)

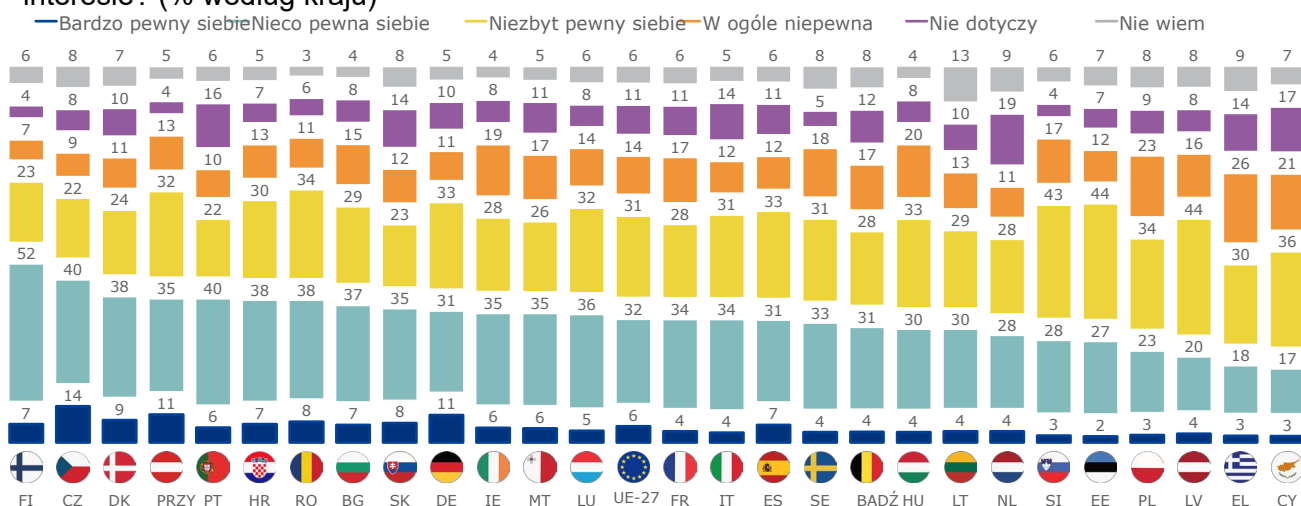
3 Ze względu na zaokrąglenie, procenty pokazane na wykresach nie zawsze dokładnie sumują się do sum wymienionych w tekście.

Sekcja 4. Doradztwo inwestycyjne otrzymane od banku, ubezpieczyciela lub doradcy finansowego

Mniej niż czterech na dziesięciu respondentów w całej UE czuje się „bardzo pewni” (6 %) lub „pewnie pewni” (32 %), że doradztwo inwestycyjne, które otrzymują od swojego banku, ubezpieczyciela lub doradcy finansowego, leży przede wszystkim w ich najlepszym interesie. Większa liczba zgłasza jednak brak pewności siebie (31 % „nie jest zbyt pewny siebie” i 14 % „wcale niepewne”). Co dziesiąty respondent uważa, że pytanie nie ma znaczenia dla ich sytuacji osobistej, a 6 % „nie wie”.

Na szczeblu krajowym odsetek osób, które czują się „bardzo” lub „pewnie pewne”, że doradztwo inwestycyjne leży przede wszystkim w ich najlepszym interesie, waha się od około jednego na pięciu respondentów na Cyprze (19 %) i w Grecji (20 %) do sześciu na dziesięciu respondentów w Finlandii (60 %).⁴ Natomiast odsetek osób, które nie czują się zbyt pewny siebie lub w ogóle nie ma pewności siebie, waha się od mniej niż jednej trzeciej w Finlandii (30 %), Czechach (31 %) i Portugalii (32 %) do sześciu na dziesięciu respondentów na Łotwie i Słowenii (zarówno 60 %).

P12 Jak pewny jesteś, że doradztwo inwestycyjne, które otrzymujesz od swojego banku/ubezpieczyciela/doradcy finansowego, leży przede wszystkim w Twoim najlepszym interesie? (% według kraju)

Podstawa: Wszyscy respondenci (n=26 139)

⁴ Ze względu na zaokrąglenie, procenty pokazane na wykresach nie zawsze dokładnie sumują się do sum wymienionych w tekście.

Następujące grupy społeczno-demograficzne częściej zgłaszają „bardzo” poczucie „pewnego” przekonania, że doradztwo inwestycyjne, które otrzymują od swojego banku, ubezpieczyciela lub doradcy finansowego, leży przede wszystkim w ich najlepszym interesie:

Mężczyźni (42 % w porównaniu z 36 % kobiet)

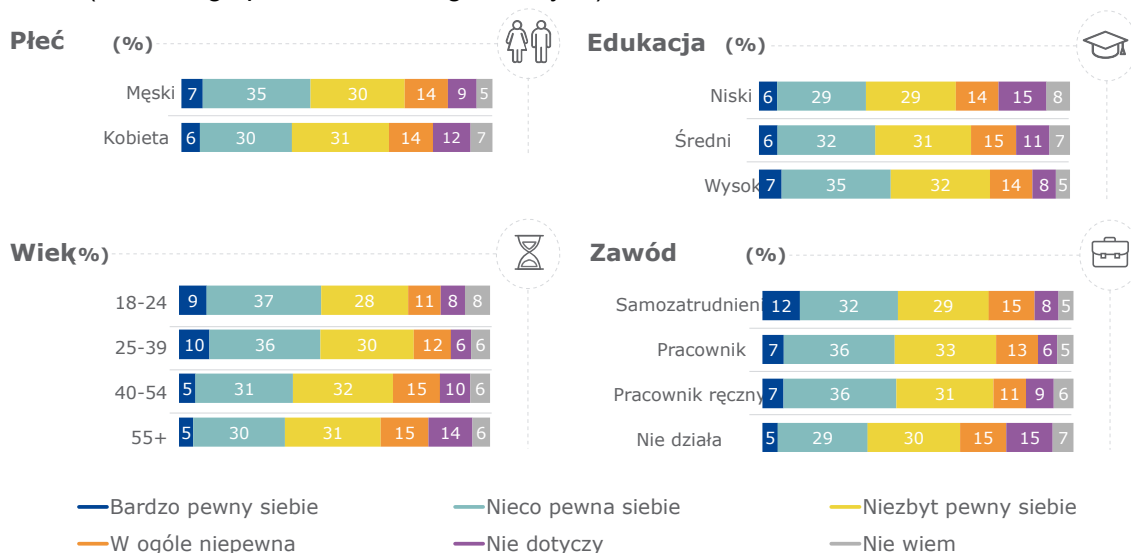
Respondenci w wieku poniżej 40 lat (46 % osób w wieku 18–24 lat lub 25–39 lat, w porównaniu z 37 % osób w wieku 40–54 lat i 34 % osób w wieku 55 lat i starszych)

Osoby o wysokim poziomie wykształcenia (42 % w porównaniu z 37 % respondentów o średnim poziomie wykształcenia i 34 % osób o niskim poziomie wykształcenia)

Respondenci pracujący (44 % w przypadku osób samozatrudnionych i 43 % w przypadku pracowników i pracowników fizycznych, w porównaniu z 34 % osób niepracujących).

Odsetek odpowiedzi „nie dotyczy” jest wyższy niż średnia dla osób w wieku 55 lat i starszych (15 % wobec 11 % średnio), przy niskim poziomie wykształcenia (15 %) i osób niepracujących (15 %).

P12 Jak pewny jesteś, że doradztwo inwestycyjne, które otrzymujesz od swojego banku/ubezpieczyciela/doradcy finansowego, leży przede wszystkim w Twoim najlepszym interesie? (% według społeczno-demograficznych)

Podstawa: Wszyscy respondenci
(n=26 139)

Specyfikacje techniczne

W dniach 29 marca – 5 kwietnia 2023 r. Ipsos European Public Affairs przeprowadził badanie Flash Eurobarometr 525 na wniosek Komisji Europejskiej, Dyrekcji Generalnej ds. Stabilności Finansowej, Usług Finansowych i Unii Rynków Kapitałowych. Jest to ogólne badanie opinii publicznej koordynowane przez Dyrekcję Generalną ds. Komunikacji, Dział Monitorowania Mediów i Eurobarometru. Badanie Flash Eurobarometr 525 obejmuje ludność obywateli UE, mieszkańców jednego z 27 państw członkowskich UE i w wieku 18 lat i starszych.

Wszystkie wywiady przeprowadzono za pośrednictwem Computer-Assisted Web Interviewing (CAWI), z wykorzystaniem paneli internetowych Ipsos i ich sieci partnerów. Respondenci zostali wybrani z paneli dostępu online, grup wstępnie rekrutowanych osób, które zgodziły się wziąć udział w badaniach. Kwotę doboru próby ustalono w oparciu o wiek (18–24 lata, 25–34 lata, 35–44 lata, 45–54 lata, 55–64 lata i 65+), płeć, poziom wykształcenia i region geograficzny (NUTS1, NUTS 2 lub NUTS 3, w zależności od wielkości kraju i liczby regionów NUTS).

	Liczba wywiadów	Daty prac w terenie	Liczba ludności 18+ (bezwzględna liczba)	Liczba ludności 18+ (jako % ludności UE-27)
UE-27	26139	29.3.2023-5.4.2023	365822635	100.00%
BĄDŹ	1015	29.3.2023-3.4.2023	9289646	2,54 %
BG	1010	29.3.2023-4.4.2023	5650134	1,54 %
CZ	1013	29.3.2023-3.4.2023	8513726	2,33 %
DK	1024	29.3.2023-4.4.2023	4721691	1,29 %
DE	1006	29.3.2023-4.4.2023	69373865	18,96 %
EE	1029	29.3.2023-4.4.2023	1072458	0,29 %
IE	1013	29.3.2023-5.4.2023	3864876	1,06 %
EL	1065	29.3.2023-4.4.2023	8711062	2,38 %
ES	1017	29.3.2023-3.4.2023	39294807	10,74 %
FR	1065	29.3.2023-31.3.2023	53438508	14,61 %
HR	1031	29.3.2023-5.4.2023	3195690	0,87 %
IT	1024	29.3.2023-31.3.2023	49811219	13,62 %
CY	535	29.3.2023-4.4.2023	731677	0,20 %
LV	1018	29.3.2023-4.4.2023	1518893	0,42 %
LT	1024	29.3.2023-4.4.2023	2310067	0,63 %
LU	513	29.3.2023-5.4.2023	522754	0,14 %
HU	1016	29.3.2023-4.4.2023	7981992	2,18 %
MT	532	29.3.2023-4.4.2023	438294	0,12 %
NL	1005	29.3.2023-4.4.2023	14289828	3,91 %
PRZY	1011	29.3.2023-4.4.2023	7427239	2,03 %
PL	1003	29.3.2023-5.4.2023	30743972	8,40 %
PT	1016	29.3.2023-4.4.2023	8715904	2,38 %
RO	1063	29.3.2023-5.4.2023	15304495	4,18 %
SI	1011	29.3.2023-5.4.2023	1730790	0,47 %
SK	1017	29.3.2023-5.4.2023	4402238	1,20 %
FI	1021	29.3.2023-4.4.2023	4512724	1,23 %
SE	1042	29.3.2023-5.4.2023	8254086	2,26 %

Kwestionariusz

ZAPYTAJ WSZYSTKICH

P1 Jak ocenilibyś swoją ogólną wiedzę na temat kwestii finansowych w porównaniu z innymi osobami dorosłymi w [COUNTRY]?

[POJEDYNCZA ODPOWIEDŹ]

Bardzo wysoka 1

Dość wysoki 2

Okolo średniej 3

Dość niski 4

Bardzo niski 5

Nie wiem 998

ZAPYTAJ WSZYSTKICH

Intro Następną sekcja jest bardziej jak quiz. Pytania nie są zaprojektowane, aby cię złapać, więc jeśli uważasz, że masz właściwą odpowiedź, prawdopodobnie tak. Jeśli nie znasz odpowiedzi, po prostu zaznacz pole „nie wiem”.

ZAPYTAJ WSZYSTKICH

Wyobraź sobie, że ktoś wkłada 100 EUR na konto oszczędnościowe z gwarantowaną stopą procentową w wysokości 2 % rocznie. Nie dokonują żadnych dalszych płatności na to konto i nie wypłacają żadnych pieniędzy. Ile będzie na rachunku pod koniec pięciu lat, po dokonaniu płatności odsetek?

[POJEDYNCZA ODPOWIEDŹ]

Powyżej 110 EUR 1

Dokładnie 110 EUR 2

Mniej niż 110 EUR 3

Nie wiem 4

ZAPYTAJ WSZYSTKICH

Q3 Teraz wyobraźmy sobie następującą sytuację. Otrzymasz prezent w wysokości 1 000 EUR w ciągu jednego roku, a w ciągu tego roku inflacja utrzymuje się na poziomie 2 %. Za rok, z 1 000 EUR, będziesz mógł kupić:

[POJEDYNCZA ODPOWIEDŹ]

Więcej niż można kupić dzisiaj 1

Ta sama kwota 2

Mniej niż można kupić dzisiaj 3

Nie wiem 4

ZAPYTAJ WSZYSTKICH

Q4 Jeśli stopy procentowe wzrosną, co zwykle stanie się z cenami obligacji?

[POJEDYNCZA ODPOWIEDŹ]

Wzrosną 1

Upadną 2

Pozostaną one takie same, ponieważ nie ma związku między cenami obligacji a stopą procentową 3

Nie wiem 4

ZAPYTAJ WSZYSTKICH

P5 Które z poniższych jest prawdziwe? Inwestycja o wyższej stopie zwrotu prawdopodobnie będzie:

[POJEDYNCZA ODPOWIEDŹ]

Bardziej ryzykowna niż inwestycja z niższym zwrotem 1

Mniej ryzykowna niż inwestycja z niższym zwrotem 2

Tak ryzykowna jak inwestycja z niższym zwrotem 3

Nie wiem 4

ZAPYTAJ WSZYSTKICH

Q6 Inwestycja w szeroki zakres „akcji spółki” prawdopodobnie będzie:

[POJEDYNCZA ODPOWIEDŹ]

Bardziej ryzykowna niż inwestycja w jedną akcję 1

Mniej ryzykowna niż inwestycja w jedną akcję 2

Ryzykowna jak inwestycja w jedną akcję 3

Nie wiem 4

ZAPYTAJ WSZYSTKICH

P7 W jakim stopniu zgadzają się Państwo lub nie zgadzają się z następującymi stwierdzeniami?

[JEDNA ODPOWIEDŹ NA LINIĘ] [PRZYPADKOWA 1-3]

Q7_1 Zanim coś kupię, dokładnie zastanawiam się, czy mogę sobie na to pozwolić

Q7_2 Śledzę i monitoruję moje wydatki

Q7_3 wyznaczam długoterminowe cele finansowe i staram się je osiągnąć

[SKALA ODPOWIEDZI]

Całkowicie się zgadzam 1

Badanie Flash Eurobarometr 525

Monitorowanie poziomu umiejętności finansowych w UE

W pewnym sensie zgadzamy się 2

Nieco się nie zgadza 3

Całkowicie się nie zgadzam 4

Nie wiem 998

ZAPYTAJ WSZYSTKICH

P8 Jeśli straciłeś dziś swoje główne źródło dochodu, jak długo możesz nadal pokrywać swoje wydatki na życie, bez pożyczania pieniędzy lub przeprowadzki?

[POJEDYNCZA ODPOWIEDŹ]

Nie mam oszczędności awaryjnych 1

Co najmniej 1 tydzień, ale mniej niż 1 miesiąc 2

Co najmniej 1 miesiąc, ale nie 3 miesiące 3

Co najmniej 3 miesiące, ale nie 6 miesięcy 4

6 miesięcy lub więcej 5

Nie wiem/Prefer to not answer 998

ZAPYTAJ WSZYSTKICH

P9 Które z poniższych produktów finansowych posiadają Państwo obecnie lub posiadali Państwo w ciągu ostatnich dwóch lat?

[DOZWOLONO WIELE ODPOWIEDZI]

Prywatna emerytura lub produkt emerytalny 1

Ubezpieczenia na życie 2

Ubezpieczenia inne niż ubezpieczenia na życie (np. ubezpieczenie gospodarstwa domowego, ubezpieczenia komunikacyjne) 3

Kredyt hipoteczny lub domowy 4

Inne pożyczki konsumenckie 5

Produkt inwestycyjny (fundusze, akcje lub obligacje) 6

Papiery wartościowe (w tym kryptowaluty) 7

Żadna z tych 8

Nie wiem/preferuj nie odpowiadać 998

ZAPYTAJ WSZYSTKICH

Q10 Ogólnie rzecz biorąc, jak pewny jesteś, że będziesz miał wystarczająco dużo pieniędzy, aby żyć wygodnie przez całe lata emerytalne?

[POJEDYNCZA ODPOWIEDŹ]

Bardzo pewny siebie 1

Nieco pewna siebie 2

Badanie Flash Eurobarometr 525

Monitorowanie poziomu umiejętności finansowych w UE

Niezbyt pewny siebie 3

W ogóle niepewna 4

Nie wiem 998

ZAPYTAJ WSZYSTKICH

P11 Jak wygodne jest korzystanie z cyfrowych usług finansowych, takich jak bankowość internetowa lub płatności mobilne [INFO BUTTON: Czy cyfrowe usługi finansowe są usługami finansowymi oferowanymi lub ułatwianymi dzięki wykorzystaniu technologii/rozwiązań cyfrowych, takich jak aplikacje bankowości mobilnej/webowej, cyfrowe narzędzia do budżetowania lub usługi płatności natychmiastowych]?

[POJEDYNCZA ODPOWIEDŹ]

Bardzo wygodne 1

Nieco wygodna 2

Niezbyt wygodne 3

Wcale nie wygodna 4

Nie wiem 998

ZAPYTAJ WSZYSTKICH

P12 Jak pewny jesteś, że doradztwo inwestycyjne, które otrzymujesz od swojego banku/ubezpieczyciela/doradcy finansowego, leży przede wszystkim w Twoim najlepszym interesie?

[POJEDYNCZA ODPOWIEDŹ]

Bardzo pewny siebie 1

Nieco pewna siebie 2

Niezbyt pewny siebie 3

W ogóle niepewna 4

Nie dotyczy 997

Nie wiem

Badanie Flash Eurobarometr 525

Monitorowanie poziomu umiejętności finansowych w UE

Załącznik dodanych

P1 Jak oceniłbyś swoją ogólną wiedzę na temat kwestii finansowych w porównaniu z innymi osobami dorosłymi w [COUNTRY]?

	Bardzo wysoka	Dość wysoki	Okolo średniej	Dość niski	Bardzo niski	Nie wiem
UE-27	5	25	52	12	4	1
BĄDŹ	3	26	51	14	4	2
BG	5	25	62	5	2	1
CZ	3	28	58	8	2	1
DK	6	25	57	9	3	2
DE	6	21	56	13	4	1
EE	5	26	53	12	2	2
IE	6	24	58	9	3	1
EL	5	24	52	12	6	1
ES	6	24	53	11	5	0
FR	8	34	42	10	3	3
HR	5	24	62	6	2	1
IT	3	15	54	19	8	1
CY	3	26	54	11	4	1
LV	2	22	57	14	3	1
LT	4	29	53	11	2	1
LU	6	30	52	10	2	1
HU	2	19	65	10	4	0
MT	4	17	63	9	4	3
NL	5	29	56	8	2	1
PRZY	4	15	58	15	6	4
PL	6	34	46	10	2	2
PT	3	13	67	11	5	2
RO	8	43	41	6	1	0
SI	4	21	62	11	2	1
SK	4	25	60	8	2	1
FI	6	33	49	11	1	1
SE	4	25	56	12	3	0

Badanie Flash Eurobarometr 525 – Monitorowanie poziomu umiejętności finansowych w UE

Prace w terenie: 29/3-5/4/2023/(%) Podstawa: N=26 139 – Wszyscy respondenci

Badanie Flash Eurobarometr 525

Monitorowanie poziomu umiejętności finansowych w UE

Q2 Wyobraź sobie, że ktoś wkłada [100 EUR] na konto oszczędnościowe z gwarantowaną stopą procentową w wysokości 2 % rocznie. Nie dokonują żadnych dalszych płatności na to konto i nie wypłacają żadnych pieniędzy. Ile będzie na rachunku pod koniec pięciu lat, po dokonaniu płatności odsetek?

	Powyżej [110 EUR]	Dokładnie [110 EUR]	Mniej niż [110 EUR]	Nie know
UE-27	45	30	19	6
BADŹ	44	27	22	6
BG	40	32	21	8
CZ	40	31	24	5
DK	50	23	20	7
DE	56	29	11	4
EE	49	34	12	5
IE	47	32	18	3
EL	44	31	17	8
ES	37	37	17	9
FR	47	28	20	5
HR	41	40	15	5
IT	39	32	24	5
CY	46	32	17	5
LV	40	38	17	6
LT	38	41	15	6
LU	56	29	11	4
HU	44	29	23	5
MT	43	38	15	5
NL	59	24	15	3
PRZY	44	31	20	5
PL	36	27	25	12
PT	35	39	19	7
RO	38	32	23	7
SI	44	29	19	8
SK	40	36	20	5
FI	50	28	17	4
SE	57	21	19	4

Badanie Flash Eurobarometr 525 – Monitorowanie poziomu umiejętności finansowych w UE

Prace w terenie: 29/3-5/4/2023/(%) Podstawa: N=26 139 – Wszyscy respondenci

Badanie Flash Eurobarometr 525

Monitorowanie poziomu umiejętności finansowych w UE

Q3 Teraz wyobraźmy sobie następującą sytuację. Otrzymasz prezent w wysokości [1 000 EUR] w ciągu jednego roku, a w ciągu tego roku inflacja utrzyma się na poziomie 2 %. W ciągu jednego roku, z [1 000 EUR], będziesz mógł kupić:

	Więcej niż można kupić dzisiaj	Ta sama kwota	Mniej niż można kupić dzisiaj	Nie wiem
UE-27	7	22	65	6
BĄDŹ	7	19	68	7
BG	4	27	64	5
CZ	9	19	65	6
DK	11	12	69	9
DE	7	19	68	6
EE	6	7	84	4
IE	11	23	61	5
EL	6	32	55	8
ES	8	24	61	7
FR	8	24	61	7
HR	6	18	71	4
IT	7	28	59	7
CY	7	37	48	8
LV	11	15	69	5
LT	7	7	79	7
LU	7	18	72	4
HU	5	16	75	4
MT	4	25	64	7
NL	6	15	75	4
PRZY	7	15	73	5
PL	6	18	68	8
PT	9	32	55	5
RO	9	26	58	7
SI	4	14	78	5
SK	4	19	72	5
FI	4	6	84	6
SE	10	15	67	9

Badanie Flash Eurobarometr 525 – Monitorowanie poziomu umiejętności finansowych w UE

Prace w terenie: 29/3-5/4/2023/(%) Podstawa: N=26 139 – Wszyscy respondenci

Q4 Jeśli stopy procentowe wzrosną, co zwykle stanie się z cenami obligacji?

	Wzrosną	Upadną	Pozostaną one takie same, ponieważ nie ma związku między cenami obligacji a stopą procentową	Nie wiem
UE-27	29	20	23	28
BĄDŹ	26	16	27	31
BG	32	20	23	26
CZ	28	21	31	21
DK	22	37	19	22
DE	21	21	21	37
EE	29	22	21	28
IE	25	24	26	24
EL	27	22	21	31
ES	38	18	19	26
FR	29	13	29	29
HR	25	22	32	21
IT	29	26	21	24
CY	19	21	23	37
LV	25	14	30	31
LT	22	18	29	31
LU	33	13	28	26
HU	31	22	28	20
MT	20	24	33	24
NL	24	25	23	29
PRZY	22	21	28	29
PL	37	22	19	23
PT	48	12	22	18
RO	41	14	32	13
SI	28	26	23	24
SK	22	27	30	22
FI	32	15	21	32
SE	18	22	25	35

Badanie Flash Eurobarometr 525 – Monitorowanie poziomu umiejętności finansowych w UE

Prace w terenie: 29/3-5/4/2023/(%) Podstawa: N=26 139 – Wszyscy respondenci

Badanie Flash Eurobarometr 525

Monitorowanie poziomu umiejętności finansowych w UE

P5 Które z poniższych jest prawdziwe? Inwestycja o wyższej stopie zwrotu prawdopodobnie będzie:

	Bardziej ryzykowna niż inwestycja z niższym zwrotem	Mniej ryzykowna niż inwestycja z niższym zwrotem	Tak ryzykowna jak inwestycja z niższym zwrotem	Nie wiem
UE-27	66	9	15	10
BĄDŹ	65	8	13	14
BG	60	11	21	8
CZ	74	6	13	7
DK	76	7	8	10
DE	60	12	16	13
EE	71	7	15	8
IE	75	7	14	5
EL	69	10	12	9
ES	69	14	10	8
FR	68	9	13	10
HR	61	8	22	9
IT	68	9	17	6
CY	69	8	12	11
LV	61	7	23	9
LT	58	7	20	15
LU	66	6	14	14
HU	74	7	14	5
MT	74	5	11	11
NL	67	7	16	10
PRZY	60	9	17	14
PL	57	9	17	17
PT	75	5	15	5
RO	58	7	30	5
SI	73	7	13	7
SK	72	6	18	4
FI	79	8	7	7
SE	76	6	8	10

Badanie Flash Eurobarometr 525 – Monitorowanie poziomu umiejętności finansowych w UE

Prace w terenie: 29/3-5/4/2023/(%) Podstawa: N=26 139 – Wszyscy respondenci

Q6 Inwestycja w szeroki zakres „akcji spółki” prawdopodobnie będzie:

	Bardziej ryzykowna niż inwestycja w jedną akcję	Mniej ryzykowna niż inwestycja w jedną akcję	Ryzykowna jak inwestycja w jedną akcję	Nie wiem
UE-27	15	56	14	15
BADŹ	9	63	11	17
BG	14	51	18	18
CZ	12	59	13	17
DK	11	68	10	11
DE	11	64	10	16
EE	8	74	12	6
IE	13	60	17	10
EL	19	41	15	25
ES	23	51	12	15
FR	13	53	17	17
HR	17	53	20	10
IT	15	55	13	18
CY	21	43	14	22
LV	8	56	24	12
LT	8	63	18	11
LU	6	64	16	15
HU	23	44	18	15
MT	12	58	14	17
NL	6	73	7	14
PRZY	10	63	16	11
PL	16	54	17	13
PT	24	49	18	9
RO	20	45	24	12
SI	14	68	9	9
SK	16	52	22	10
FI	7	77	9	8
SE	12	60	11	18

Badanie Flash Eurobarometr 525 – Monitorowanie poziomu umiejętności finansowych w UE

Prace w terenie: 29/3-5/4/2023/(%) Podstawa: N=26 139 – Wszyscy respondenci

P7_1 W jakim stopniu zgadzają się Państwo lub nie zgadzają się z następującymi stwierdzeniami?

Zanim coś kupię, dokładnie zastanawiam się, czy mogę sobie na to pozwolić

	Całkowicie się zgadzam	W pewnym sensie zgadzamy się	Nieco się nie zgadza	Całkowicie się nie zgadzam	Nie wiem
UE-27	51	41	6	2	0
BĄDŹ	46	44	7	2	1
BG	54	37	5	4	0
CZ	48	45	6	1	0
DK	46	42	10	3	0
DE	50	39	8	2	1
EE	36	53	10	2	0
IE	58	34	6	3	0
EL	81	17	2	0	0
ES	51	39	8	1	1
FR	50	42	6	1	0
HR	55	37	7	1	0
IT	54	41	5	1	0
CY	79	19	2	0	0
LV	46	46	6	2	1
LT	45	45	9	1	1
LU	49	43	7	1	1
HU	49	45	5	1	0
MT	73	23	3	1	0
NL	48	41	7	4	0
PRZY	50	40	7	2	0
PL	42	50	7	1	1
PT	45	52	2	0	1
RO	65	32	2	1	0
SI	56	35	8	1	1
SK	42	50	6	1	1
FI	38	48	11	4	0
SE	52	40	7	2	0

Badanie Flash Eurobarometr 525 – Monitorowanie poziomu umiejętności finansowych w UE

Prace w terenie: 29/3-5/4/2023/(%) Podstawa: N=26 139 – Wszyscy respondenci

Q7_2 W jakim stopniu zgadzają się Państwo lub nie zgadzają się z następującymi stwierdzeniami?

Śledzę i monitoruję swoje wydatki

	Całkowicie się zgadzam	W pewnym sensie zgadzamy się	Nieco się nie zgadza	Całkowicie się nie zgadzam	Nie wiem
UE-27	49	43	6	2	1
BADŹ	43	45	8	3	1
BG	65	27	5	4	0
CZ	54	41	4	1	1
DK	55	35	7	3	0
DE	57	38	4	1	1
EE	31	52	12	5	0
IE	42	47	8	3	1
EL	50	38	7	3	2
ES	48	43	7	1	0
FR	46	47	5	1	0
HR	60	34	5	1	0
IT	47	44	7	1	0
CY	50	40	7	3	1
LV	38	50	8	3	1
LT	38	50	9	2	1
LU	50	44	5	1	0
HU	49	44	6	1	0
MT	49	42	7	2	0
NL	49	37	10	4	1
PRZY	56	37	5	1	1
PL	42	50	6	2	1
PT	31	55	11	2	0
RO	57	38	3	2	0
SI	61	32	6	1	1
SK	43	49	7	2	0
FI	16	33	26	24	1
SE	58	36	5	1	1

Badanie Flash Eurobarometr 525 – Monitorowanie poziomu umiejętności finansowych w UE

Prace w terenie: 29/3-5/4/2023/(%) Podstawa: N=26 139 – Wszyscy respondenci

P7_3 W jakim stopniu zgadzają się Państwo lub nie zgadzają się z następującymi stwierdzeniami?

Wyznaczam długoterminowe cele finansowe i staram się je osiągnąć

	Całkowicie się zgadzam	W pewnym sensie zgadzamy się	Nieco się nie zgadza	Całkowicie się nie zgadzam	Nie wiem
UE-27	21	50	20	6	3
BADŹ	18	50	20	8	4
BG	26	46	17	10	2
CZ	18	52	24	4	2
DK	18	52	18	9	4
DE	26	47	18	6	2
EE	12	53	24	6	5
IE	19	49	20	10	2
EL	26	52	12	6	5
ES	21	45	27	5	2
FR	18	52	19	7	4
HR	24	52	15	9	1
IT	16	51	23	6	4
CY	38	43	14	3	3
LV	13	46	25	8	8
LT	16	52	24	5	3
LU	20	50	22	7	1
HU	20	51	19	7	2
MT	29	47	15	5	4
NL	25	47	16	8	3
PRZY	27	47	20	5	1
PL	16	55	18	6	5
PT	19	58	17	2	4
RO	30	56	9	3	2
SI	34	47	13	5	1
SK	16	53	22	8	2
FI	13	50	25	12	1
SE	30	51	13	4	2

Badanie Flash Eurobarometr 525 – Monitorowanie poziomu umiejętności finansowych w UE

Prace w terenie: 29/3-5/4/2023/(%) Podstawa: N=26 139 – Wszyscy respondenci

P8 Jeśli straciłeś dziś swoje główne źródło dochodu, jak długo możesz nadal pokrywać swoje wydatki na życie, bez pożyczania pieniędzy lub przeprowadzki?

	Nie mam oszczędności i awaryjnych	Co najmniej 1 tydzień, ale mniej niż 1 miesiąc	Co najmniej 1 miesiąc, ale nie 3 miesiące	Co najmniej 3 miesiące, ale nie 6 miesięcy	6 miesięcy lub więcej	Nie wiem/Prefer to not answer
UE-27	16	9	16	18	33	8
BADŹ	14	8	12	15	39	13
BG	23	12	19	16	24	7
CZ	17	10	17	22	29	4
DK	16	6	13	15	42	9
DE	16	8	15	20	34	7
EE	15	9	20	18	32	6
IE	18	12	16	17	32	6
EL	24	10	19	15	23	9
ES	10	10	17	17	36	9
FR	14	9	15	19	33	10
HR	20	11	21	20	23	5
IT	15	6	11	17	39	11
CY	20	12	20	13	28	8
LV	26	14	19	17	19	6
LT	17	8	15	19	36	6
LU	5	4	16	19	48	7
HU	21	10	21	22	22	4
MT	10	9	14	16	35	17
NL	8	5	13	17	47	9
PRZY	17	8	16	18	33	8
PL	20	11	19	20	25	6
PT	21	6	16	19	30	8
RO	25	11	21	15	23	5
SI	19	9	18	18	30	6
SK	18	9	16	22	28	7
FI	25	12	20	11	29	4
SE	10	7	14	16	46	7

Badanie Flash Eurobarometr 525 – Monitorowanie poziomu umiejętności finansowych w UE

Prace w terenie: 29/3-5/4/2023/(%) Podstawa: N=26 139 – Wszyscy respondenci

P9 Które z poniższych produktów finansowych posiadają Państwo obecnie lub posiadali Państwo w ciągu ostatnich dwóch lat? [WIELOKROTNE ODPOWIEDZI]

	Prywatna emerytura lub produkt emerytalny	Ubezpieczenia na życie	Ubezpieczenia inne niż ubezpieczenia na życie (np. ubezpieczenia gospodarskiego, ubezpieczenia komunikacyjne)	Kredyt hipoteczny lub domowy	Inne pożyczki konsumenne	Produkt inwestycyjny (fundusze, akcje lub obligacje)	Papiery wartościowe (w tym kryptowaluty)	Żadna z tych	Nie wiem/preferuję nie odpowiadać
UE-27	22	31	46	20	14	24	6	21	3
BAŁŻ	37	28	52	27	14	27	9	17	4
BG	19	17	37	9	31	9	11	23	3
CZ	40	42	39	15	15	24	14	19	4
DK	52	34	67	35	17	35	7	9	3
DE	21	25	59	17	10	33	6	19	3
EE	31	23	45	20	17	24	12	18	3
IE	40	36	40	25	17	18	8	20	4
EL	8	16	30	19	13	12	9	32	5
ES	23	29	50	29	18	23	4	18	3
FR	20	44	41	19	12	19	4	21	3
HR	8	26	30	11	24	15	16	28	2
IT	20	20	31	15	9	28	4	30	4
CY	14	33	37	24	15	10	10	29	2
LV	23	23	38	10	18	9	10	28	3
LT	24	34	41	13	14	14	11	20	3
LU	41	39	54	42	20	37	13	11	5
HU	18	32	44	15	15	20	6	24	2
MT	23	25	42	21	5	32	8	22	6
NL	31	24	64	42	6	20	11	13	3
PRZY	21	37	59	16	7	24	10	17	5
PL	10	58	44	15	21	15	6	16	2
PT	19	27	46	25	19	21	9	19	6

Badanie Flash Eurobarometr 525

Monitorowanie poziomu umiejętności finansowych w UE

RO	33	23	41	12	23	16	8	21	2
SI	17	42	40	14	18	17	17	19	3
SK	15	39	37	21	19	26	7	23	3
FI	11	25	48	25	28	36	9	17	3
SE	33	24	57	30	13	46	5	16	5

Badanie Flash Eurobarometr 525 – Monitorowanie poziomu umiejętności finansowych w UE

Prace w terenie: 29/3-5/4/2023/(%) Podstawa: N=26 139 – Wszyscy respondenci

Q10 Ogólnie rzecz biorąc, jak pewny jesteś, że będziesz miał wystarczająco dużo pieniędzy, aby żyć wygodnie przez całe lata emerytalne?

	Bardzo pewny siebie	Nieco pewna siebie	Niezbyt pewny siebie	W ogóle niepewna	Nie wiem
UE-27	9	33	32	22	5
BĄDŹ	8	35	32	20	6
BG	6	22	36	33	3
CZ	7	33	29	28	4
DK	24	36	20	15	6
DE	13	37	29	17	4
EE	5	26	38	30	2
IE	13	37	26	22	2
EL	6	19	31	41	3
ES	11	38	32	15	4
FR	5	33	32	24	6
HR	6	26	35	29	3
IT	5	33	36	21	5
CY	8	28	32	30	3
LV	5	21	38	33	3
LT	4	27	36	30	3
LU	15	44	28	7	6
HU	6	20	33	40	2
MT	10	37	27	21	6
NL	19	43	22	11	6
PRZY	14	38	30	14	4
PL	3	17	35	39	7
PT	5	33	36	23	3
RO	7	31	39	23	2
SI	7	25	39	25	4
SK	4	29	30	33	5
FI	9	37	32	19	3
SE	17	37	23	18	5

Badanie Flash Eurobarometr 525 – Monitorowanie poziomu umiejętności finansowych w UE

Prace w terenie: 29/3-5/4/2023/(%) Podstawa: N=26 139 – Wszyscy respondenci

P11 Jak wygodne jest korzystanie z cyfrowych usług finansowych, takich jak bankowość internetowa lub płatności mobilne?

	Bardzo wygodne	Nieco wygodna	Niezbyt wygodne	Wcale nie wygodna	Nie wiem
UE-27	36	41	14	7	2
BĄDŹ	32	49	13	5	1
BG	42	33	14	8	3
CZ	55	36	5	4	2
DK	48	45	5	2	1
DE	44	37	11	6	2
EE	50	39	8	3	1
IE	45	34	10	11	1
EL	28	35	16	20	2
ES	23	43	23	8	2
FR	25	44	21	10	1
HR	56	28	9	5	2
IT	22	49	19	8	3
CY	38	36	18	8	1
LV	36	53	9	2	1
LT	58	33	6	2	1
LU	28	57	11	3	1
HU	40	38	12	7	3
MT	49	26	14	10	2
NL	52	40	5	2	1
PRZY	57	28	7	5	2
PL	40	47	7	4	2
PT	20	45	22	9	4
RO	44	36	12	5	2
SI	44	32	15	9	1
SK	50	38	7	4	2
FI	69	26	3	2	1
SE	58	32	5	2	2

Badanie Flash Eurobarometr 525 – Monitorowanie poziomu umiejętności finansowych w UE

Prace w terenie: 29/3-5/4/2023/(%) Podstawa: N=26 139 – Wszyscy respondenci

Badanie Flash Eurobarometr 525

Monitorowanie poziomu umiejętności finansowych w UE

P12 Jak pewny jesteś, że doradztwo inwestycyjne, które otrzymujesz od swojego banku/ubezpieczyciela/doradcy finansowego, leży przede wszystkim w Twoim najlepszym interesie?

	Bardzo pewny siebie	Nieco pewna siebie	Niezbyt pewny siebie	W ogóle niepewna	Nie dotyczy	Nie wiem
UE-27	6	32	31	14	11	6
BĄDŹ	4	31	28	17	12	8
BG	7	37	29	15	8	4
CZ	14	40	22	9	8	8
DK	9	38	24	11	10	7
DE	11	31	33	11	10	5
EE	2	27	44	12	7	7
IE	6	35	28	19	8	4
EL	3	18	30	26	14	9
ES	7	31	33	12	11	6
FR	4	34	28	17	11	6
HR	7	38	30	13	7	5
IT	4	34	31	12	14	5
CY	3	17	36	21	17	7
LV	4	20	44	16	8	8
LT	4	30	29	13	10	13
LU	5	36	32	14	8	6
HU	4	30	33	20	8	4
MT	6	35	26	17	11	5
NL	4	28	28	11	19	9
PRZY	11	35	32	13	4	5
PL	3	23	34	23	9	8
PT	6	40	22	10	16	6
RO	8	38	34	11	6	3
SI	3	28	43	17	4	6
SK	8	35	23	12	14	8
FI	7	52	23	7	4	6
SE	4	33	31	18	5	8

Badanie Flash Eurobarometr 525 – Monitorowanie poziomu umiejętności finansowych w UE

Prace w terenie: 29/3-5/4/2023/(%) Podstawa: N=26 139 – Wszyscy respondenci

Wynik wiedzy finansowej – liczba prawidłowych odpowiedzi na pięć pytań dotyczących wiedzy finansowej (Q2, Q3, Q4, Q5, Q6)

	Niski wynik (0 lub 1 poprawne odpowiedzi)	Średni wynik (2 lub 3 poprawne odpowiedzi)	Wysoki wynik (4 lub 5 poprawnych odpowiedzi)
UE-27	24	50	26
BĄDŹ	26	44	30
BG	26	54	20
CZ	21	54	25
DK	15	45	40
DE	22	46	32
EE	13	47	39
IE	22	47	31
EL	29	52	19
ES	27	54	19
FR	25	51	25
HR	22	55	24
IT	26	49	25
CY	30	51	19
LV	25	55	20
LT	21	54	25
LU	24	43	33
HU	17	61	22
MT	19	54	26
NL	18	39	43
PRZY	22	50	28
PL	25	55	20
PT	28	56	16
RO	30	57	13
SI	15	49	36
SK	20	53	27
FI	11	49	40
SE	19	47	34

Badanie Flash Eurobarometr 525 – Monitorowanie poziomu umiejętności finansowych w UE

Prace w terenie: 29/3-5/4/2023/(%) Podstawa: N=26 139 – Wszyscy respondenci

Ocena zachowań finansowych – liczba zachowań „doświadczonych finansowo” związanych z wyborem produktów, śledzeniem wydatków i dążeniem do osiągnięcia celów finansowych (Q7)

	Niski wynik (zgadzam się z maks. 1 oświadczeniem)	Średni wynik (zgadzam się z 2 oświadczeniami)	Wysoki wynik (zgoda ze wszystkimi stwierdzeniami)
UE-27	8	28	65
BĄDŹ	11	28	61
BG	9	24	67
CZ	7	29	64
DK	11	27	62
DE	6	29	65
EE	14	32	54
IE	9	31	60
EL	7	23	71
ES	10	30	60
FR	7	29	65
HR	7	22	71
IT	7	30	62
CY	4	24	72
LV	11	37	52
LT	13	25	62
LU	8	27	65
HU	6	28	66
MT	6	23	71
NL	12	25	63
PRZY	8	26	67
PL	9	27	65
PT	8	23	69
RO	4	14	82
SI	8	19	73
SK	8	29	63
FI	32	32	36
SE	7	21	73

Badanie Flash Eurobarometr 525 – Monitorowanie poziomu umiejętności finansowych w UE

Prace w terenie: 29/3-5/4/2023/(%) Podstawa: N=26 139 – Wszyscy respondenci

Ogólny wynik umiejętności finansowych – Suma wyniku wiedzy finansowej i oceny zachowań finansowych (z taką samą wagą dla każdego wyniku)

	Niski wynik (score <=5)	Średni wynik (wynik > 5 i < 9)	Wysoki wynik (wynik 9 lub 10)
UE-27	18	64	18
BĄDŹ	22	58	20
BG	20	65	15
CZ	16	66	17
DK	16	57	27
DE	16	61	24
EE	16	61	23
IE	17	64	19
EL	19	65	16
ES	22	65	13
FR	18	64	17
HR	16	65	20
IT	19	64	18
CY	19	66	15
LV	24	65	11
LT	19	65	16
LU	15	62	23
HU	12	72	16
MT	13	67	20
NL	15	56	28
PRZY	17	62	21
PL	20	65	15
PT	19	71	11
RO	14	74	12
SI	12	61	27
SK	17	63	20
FI	27	56	17
SE	14	59	27

Badanie Flash Eurobarometr 525 – Monitorowanie poziomu umiejętności finansowych w UE

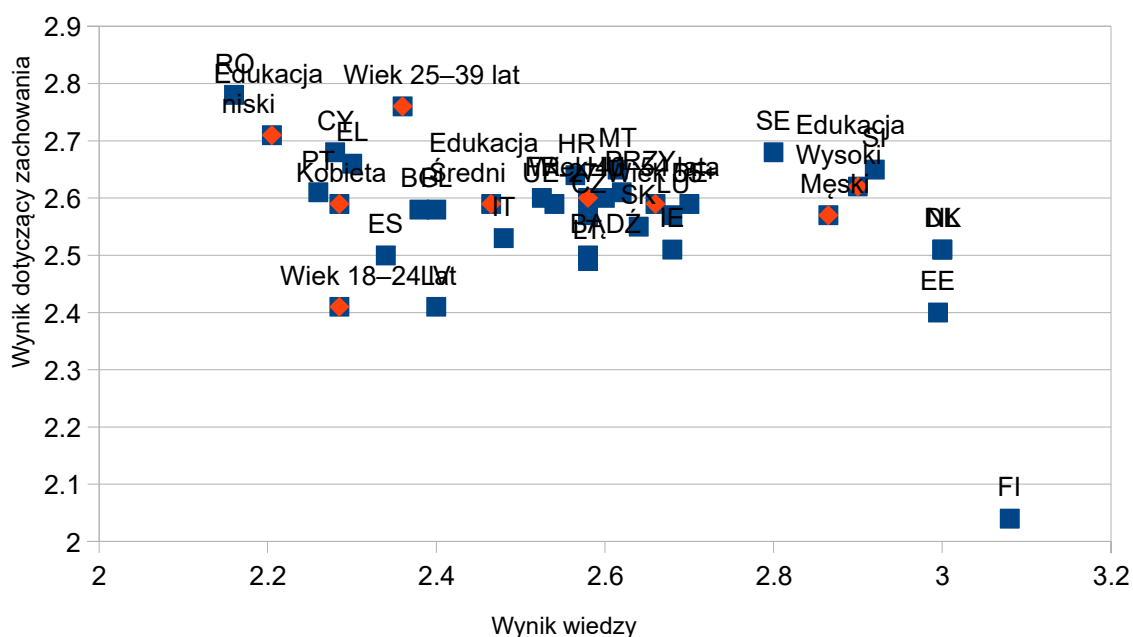
Prace w terenie: 29/3-5/4/2023/(%) Podstawa: N=26 139 – Wszyscy respondenci

Komentarze

(Pierre Dieumegard)

Dziwna korelacja między tymi dwoma punktami wiedzy i zachowania

Jeśli chodzi o wyniki wiedzy i zachowań, można umieścić notatkę dla każdej grupy. Ta ocena jest średnią wyników grupowych.

Nie ma statystycznej korelacji między wynikiem wiedzy finansowej a wynikiem zachowań finansowych, a jeśli istnieje korelacja, jest ujemna ($R^2 = 0,2$, więc współczynnik korelacji wynosi $-0,45$). Oznaczałoby to, że im bardziej grupa ma dobrą wiedzę finansową, tym mniej ostrożna. Jest to dziwne i można pomyśleć, że zadawane pytania nie są najbardziej istotne dla zrozumienia umiejętności finansowych poszczególnych osób. Obie płcie mają ten sam wynik zachowania, podczas gdy płć męska ma lepszy wynik wiedzy.

Niektóre pytania były prawdopodobnie mylone dla wielu osób.

Na przykład pytanie drugie musiało przetestować rozumienie odsetek składanych, tj. że co roku otrzymane odsetki są dodawane do kapitału w celu obliczenia odsetek za następny rok. Pytanie brzmiało: „Ile będzie na rachunku pod koniec pięciu lat, po dokonaniu wypłaty odsetek?”. W pytaniu wypłata odsetek następuje po upływie kary, po upływie okresu pięciu lat. Zrozumiałe jest,

że respondenci nie wyobrażają sobie, że ta płatność jest roczna. Ponadto, biorąc pod uwagę odsetki składane, ostateczna kwota wynosi 1 104 EUR zamiast 1 100 EUR: różnica jest minimalna.

Podobnie w przypadku pytania szóstego kwartału, które dotyczyło związku między cenami obligacji a inflacją, trudno było odpowiedzieć osobie, która nie ma obligacji, i tak jest w przypadku bardzo dużej części Europejczyków.

Różnice w porównaniu z innymi badaniami Eurobarometru

Rozproszenie grup społecznych jest takie samo jak rozproszenie krajów, co różni się od wyników wielu badań Eurobarometru.

Wynik wiedzy pokazuje różnice w klasach społecznych: wynik jest wyższy dla osób z wyższym wykształceniem i seniorów.

Wynik zachowania jest lepszy, pomimo niskiego poziomu wiedzy, dla osób o niskich kwalifikacjach, które nie mają wysokich dochodów i muszą zwracać uwagę, osób osiedlających się w życiu (25–39 lat), a także dla ubogich krajów, takich jak Rumunia i Grecja.

W przeciwieństwie do wielu sondaży Eurobarometr nie jest to w rzeczywistości badanie opinii publicznej na temat tego, co powinny zrobić organy publiczne, ale raczej badanie wiedzy i indywidualnych (finansowych) zachowań w odniesieniu do społeczeństwa, w którym żyje. Normalne jest, że istnieją różnice między grupami społecznymi tak ważne jak między opiniami krajowymi (lub że różnice między opiniami krajowymi nie są większe niż między opiniami grup społecznych).